

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
سه‌شنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۴ - ۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۷
سال بیست‌وهفتم - شماره ۷۳۹۰ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

۱۷ یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

شانکهای، نقطه عطف ائتلاف شرق در برابر نظام سلطه غرب

در روزهایی که غرب با «مکانیسم ماشه» و تحریم‌های چندلایه تلاش دارد ایران را به‌انزوا بکشاند، رئیس‌جمهور با سفری راهبردی به چین، پیام روشنی به جهان مخابره خواهد کرد؛ ایران منزوی نیست، بلکه در قلب نظم نوین جهانی جای دارد | **صفحه ۲**

۱۷ یادداشت سیاسی

حمیدرضا شامنظری

اجلاس شانکهای و جایگاه ایران در نظم نوین جهانی

چهار در یکی از سرنوشت‌سازترین مقاطع خود قرار گرفته و پایان نظم امریکایی و غربی بعد از دورای طولانی در افاق نمودار شده و در این بین منطقه غرب آسیا کانون اصلی و کلیدی رقم‌زدن نظم آینده جهان و ایران قلب نظم نوین جهانی است | **صفحه ۲**

۱۷ در سلک آفتاب

مهدی مولایی

جشن آغاز ولایت به مثابه ایران‌ هویت شیعی

فلسفه جشن آغاز امامت ولی عصر(عج) را می‌توان در دو کیلواژه خلاصه کرد؛ امید و حضور. امید به ظهور مصلح و منجی از اهلیت که جهان را به عدالت خواهد ارست و حضور اجتماعی مردمی که با برپایی این‌های جمعی، همبستگی خود را آشکار می‌سازند و هویت اجتماعی و تاریخی خود را بروز می‌دهند. شادی مذهبی در این معنا، نه سرگرمی گذرا، که بخشی از پروژه تمدنی تشیع است؛ پروژه‌ای که قرن‌هاست در کویچه‌ها و میدان‌ها و محافل مردمی همچنان زنده نگه داشته شده‌است. امروز پاسداشت روز نهم ربیع به عنوان سالروز آغاز امامت حضرت ولیعصر این قابلیت را دارد که نه‌تنها اختلاف و تفرقه را کمتر کند، بلکه با اجتماع مذاهب اسلامی حول محور مهدویت به تقریب مذاهب و نخله‌ها نیز بینجامد | **صفحه ۳**

۱۷ یادداشت اقتصادی

وحید عظیم‌نیا | دبیر گروه اقتصادی

سرقت از گندم‌کاران بارمز «بیمه»

ماجرای کسر غیرقانونی پول از مطالبات گندم‌کاران به بهانه بیمه محصول، موجی از نارضایتی و اعتراض را در میان این فشر ایجاد کرده‌است. بر اساس گزارش‌های متفق، در برخی مناطق، مبالغی تا ۳۰۰ میلیون تومان از پول گندم‌کاران کسر شده و به حساب آنها و لاریز نشده است؛ ماجرا از آنجا شروع شد که چند ماه پیش، با برخی گندم‌کاران تماس گرفته شدو پیشنهاد بیمه محصول گندم مطرح شد و آنها به دلایلی مانند بی‌اعتدای به عملکرد بیمه این پیشنهاد را رد کردند. با این حال پس از تحویل گندم به دولت، مبالغ قابل توجهی از مطالبات‌شان، بدون رضایت و با اطلاع‌رسانی قبلی کسر شده است. این اقدام، نقض آشکار حقوق کشاورزان است و بی‌توجهی به مخالفت صریح آنان، کسر خودسرانه مطالبات و عملکرد نادرست بیمه در سالی که تولید گندم با کاهش مواجه بود، نیازمند ورود جدی رئیس‌جمهور و البته نمایندگان مجلس به موضوع است | **صفحه ۴**

۱۷ یادداشت ورزشی

شیوانوروزی | خبرنگار گروه ورزشی

سخت‌گیری و انضباط بهانه‌های جدید حدادی

در یک سال و نیم‌اخیر که احسان حدادی نفر اول فدراسیون دوومیدانی بوده، بیشترین از آنکه اخبار موفقیت و درخشش ورزشکاران این حوزه منتشر شود، اخبار اعتراضات، انتقادات و حواشی دوومیدانی به گوش مردم و اهالی ورزش رسیده است. اعتراض برخی ورزشکاران به نحوه مدیریت حدادی، منعانت از ورود بر برخی چهره‌ها به محل تمرین، تجمع مخالفان مقابل وزارت ورزش و نتایج نه‌چندان مطلوب ملی پوشان از جمله حواشی دوومیدانی بوده و صدا البته که با افتضاح اخلاقی به بار آمده در کره جنوبی، آوازه جنجال‌های این رشته به گوش دنیا هم رسیده است | **صفحه ۱۲**

اجلاس سران سازمان همکاری شانگهای در چین به نشستی بزرگ علیه یکجانبه‌گرایی غرب تبدیل شد

حمایت قاطع از ایران در بزرگ‌ترین صف‌بندی علیه غرب

همین صفحه

قدرت‌نمایی والیبالیست‌های جوان ودفاع از عنوان قهرمانی

ر هبر معظم انقلاب: «جوانان عزیز قهرمان والیبال با بازی خوب خود دل ملت ایران را شاد کردید. از همه شما متشکرم»
● **فناجیدری | خبرنگار گروه ورزشی**

کسب قاطعانه عنوان قهرمانی جهان، آن‌هم بدون هیچ باختی در بیسن ۲۴ تیم حاضر کار ساده‌ای نبود، اما والیبالیست‌های زیر ۲۱ سال ایران به خوبی از عهده آن بر آمدند

۱۷ ویژه جوان

غرب باوران مشغول کارند

برای غرب باوران که به شکل مالیخولیایی، نگاه یا حرکت به جانب شرق را تقییح و منکوب می‌کنند، هر بهانه‌ای، ولو غیر واقعی، می‌تواند به مثابه یک فرصت برای حمله به این نگاه باشد. سفر دکتر مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور کشورمان به چین برای شرکت در اجلاس شانگهای و غیبت او در عکس یادگاری ضیافت با سران شرکت کننده یکی از این بهانه‌هاست | **صفحه ۲**

سهم آموزش رایگان از رتبه‌های برتر کنکور صفر درصد!

● **همسازپندی | خبرنگار گروه اجتماعی**

قرار بود اسمال، نقطه‌عطفی در مسیر کنکور باشد؛ سالی که با اجرای تأثیر سوابق تحصیلی، نوید یازگشت به برابری فرصت‌ها می‌داد. اینکه مدارس دولتی، میزبان میلیون‌ها دانش‌آموز از طبقات متوسط و محروم جامعه، فرصتی واقعی برای رقابت برابر با مدارس خاص و غیردولتی پیدا کنند، اما نتایج کنکور تمام این امیدها را به ناامیدی تبدیل کرد. بررسی فهرست رتبه‌های برتر در سه گروه اصلی (ریاضی، تجربی، انسانی) نشان می‌دهد که مدارس دولتی حتی یک نماینده هم در میان برترین‌ها ندارند

گفت‌وگوی «جوان» با مادر شهید مهناوی یکم حامد ربانی از شهدای نیروی دریایی از تنش

از دروازه‌بانی راه‌آهن تا دفاع از وطن

● **صغری خیل‌فرهنگ | خبرنگار گروه ویناژ و فناوری**

والدگری دیجیتال نداریم

● **حسن فرامرز | گروه گفت‌وگو**

دکتر لیلا افضلی، استاد دانشگاه تهران و روان‌شناس کودک در گفت‌وگو با «جوان»، بسیاری از والدین تصور می‌کنند اگر کودک‌شان زمان زیادی با گوشی سبری می‌کند، این یعنی آنها در تربیت دچار «وادادگی» شده‌اند. اما یافته‌های روان‌شناسی تربیتی نشان می‌دهد که این پدیده بیش از آن که به ضعف والدین مربوط باشد، حاصل ساختارهای محیطی و اجتماعی است

ظهور است. گرایش خواسته یا ناخواسته برخی از دولتمردان به غرب‌فکری که اکنون مصداق بارز یک جریان ضدظهور است، از همین اشتباهات است. مذاکره با شیطان، وادادگی مقابل کودک‌کشان و حامیان‌شان، مخابره پیام ضعف و ذلت از ایران عزیز به غرب، ضدظهور است. دچار شدن به این خطاها، عقب راندن رشد ارزشی ملت ایران و به تبع آن، ایجاد وقفه در حرکت آزادخواهان جهان است. ایجاد مزاحمت در مسیر زمینه‌سازی ظهور، گناهی نابخشودنی است که دولتی‌ها را باید مصداق از آن برحذر داشت. البته که حرکت تمدنی ایران به سمت ظهور، همه این

غرب پرستی‌ها می‌قطعی و ضدظهور را در خود ضم خواهد کرد، آن‌شاه‌الله.

امام عصر(عج) است. زمامداری رهبران انقلاب اسلامی ایران در قریب به نیم‌قرن اخیر، همان زمینه‌سازی برای ظهور است. ایران اسلامی، اکنون و در مقایسه با نیم قرن گذشته، قبله‌آمال حق‌طلبان و آزادخواهان جهان شده و بیش از پیش در مسیر ظهور گام برداشته است. این موهبت، به برکت زمامداری امامان انقلاب اسلامی است. از همین رو، نمی‌توان و منطقی نباید منکر شد که اگر رهبری امام خمینی(ره) و امام‌خامنه‌ای(حفظه‌الله) در نیم قرن گذشته نمی‌بود، ایران، فرستگار ظاهر

از خرده‌ضعف‌های حکمرانی که مقصر آن دولتی‌ها بودند، هم نباید چشم پوشید. باز یادآوری‌های اشتباهات اجرایی در ایران اسلامی، بهسازی مقدمات

به مذهب، قرن‌هاست توأمان با هم در ایران ریشه دوانده است. یک ایرانی، چه ایرانی ۱۴۰۴ و چه ایرانی ۱۴۰۰ سال پیش، هم مسلمان است و هم ایران دوست. اسلام‌گرایی و مذهب‌باوری منافاتی با ملی‌گرایی در این مرز و بوم نداشته و ندارد، بلکه برعکس، ایرانیان با وطن‌مذهب، یک هویت متعالی و مستقل دارند که در بزرگه‌ها آثار این هویت ممتاز را به رخ جهان کشانده‌اند. درست مثل همین جنگ تحمیلی ۱۲ روزه که هزار و اندی شهید آن، سالیق سیاسی، فرهنگی و اجتماعی عادل بنامی‌نهند و ثمرات طیبه آن را می‌گسترانند.

نماد ملی‌گرایی یعنی پرچم ایران در مسجدی که نماد مذهب‌گرایی ایرانیان است، برافراشته شده است.

این یک معنای ویژه دارد: ایران دوستی و باورمندی

حمایت قاطع از ایران در بزرگ‌ترین صف‌بندی علیه غرب

حکمرانی جهانی و تثبیت صلح و امنیت بین‌المللی است. پزشکیان اضافه کرد: جمهوری اسلامی ایران بر این باور است که سازمان همکاری شانگهای، به عنوان یکی از ارکان مهم چندقطبی‌سازی نظام بین‌الملل، باید در دو مسیر موازی گام‌های عملیاتی، مشخص و شفاف برای ایجاد جهانی صلح‌آمیزتر و همچنین جهانی مهباتر برای گسترش همکاری‌های اقتصادی بردارد. در این چارچوب، علاقه‌مندم بر پیشنهاد مشخص جمهوری اسلامی ایران برای پیگیری سازمان یافته‌تر دو ضرورت با تلاش مهم یعنی «ضرورت صلح‌سازی» و «ضرورت تقویت همکاری‌های مالی برای کاهش اثرگذاری تحریم‌های یکجانبه» تأکید نمایم. رئیس‌جمهور گفت: در زمینه تقویت همکاری‌های مالی برای کاهش آثار تحریم‌های

غیرقانونی در تعاملات اقتصادی اعضا، جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد می‌کند ابتکار «حساب‌ها و تسویه‌های ویژه سازمان همکاری شانگهای» به عنوان سازوکاری عملی برای تقویت همکاری‌های مالی تقویت شود. **پزشکیان: شانگهای از ایران در برابر تجاوز امریکا و اسرائیل** رئیس‌جمهور کشورمان به اتفاق دیگر سران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای، در پایان بیست و پنجمین نشست سران در تیانجین چین، ۲۵ سند و بیانیه در حوزه‌های مختلف همکاری، از جمله موافقتنامه ایجاد مرکز جامع مقابله با چالش‌ها و تهدیدات امنیتی سازمان همکاری شانگهای، موافقتنامه ایجاد مرکز مقابله با مواد مخدر، استراتژی ۱۰ ساله سازمان، همکاری در حوزه هوش مصنوعی، مواد مخدر، صنعت سبز، همکاری علمی و فناوری، تجارت چندجانبه، توسعه پایدار انرژی و...، امضا کردند که برآیند و نتیجه نزدیک شدن دیدگاه اعضا در موضوعات مختلف به حساب می‌آید.

همچنین کشور‌های عضو با محکومیت قاطع حملات نظامی رژیم

بزرگ‌ترین نشست سازمان همکاری شانگهای از زمان تأسیس در سال ۲۰۰۱، در تیانجین چین با حضور بیش از ۲۰ رهبر جهانی برگزار شد؛ اجلاسی که در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی، امنیتی و ژئوپلیتیک به یکی از مهم‌ترین گردهمایی‌های جغرافیای شرق در دو دهه اخیر بدل شد. در بیانیه پایانی این نشست موسوم به «بیانیه تیانجین»، با محکوم شدن حملات امریکا و اسرائیل به ایران، صف‌بندی بی‌سابقه‌ای مقابل غرب رقم خورد و از سوی دیگر حضور پررنگ هند در بیهوده تنش‌های بی‌سابقه با واشینگتن، این اجلاس را به صحنه بازی پیچیده قدرت‌های شرقی بدل کرد.

استقبال بی‌سابقه چنین‌ها از ناندرا مودی، نخست‌زیر هند در اجلاس دو روزه سازمان شانگهای، آن را به یک نقطه عطف در عمر دو دهه‌ای این سازمان بین‌المللی تبدیل کرد. هند از سال ۲۰۱۷ به عنوان عضو دائم سازمان همکاری شانگهای پذیرفته شده، ولی به دلیل رقابت با چین و گرایش به امریکا، رفتاری عمدتاً محتاطانه در قبال حساسات‌های داشت اما حالا با بحران تعرفه‌ای که امریکای ترامپ مقابل دلی نو به وجود آورد، هند گرم‌ترین حضور خود را در شانگهای به نمایش گذاشت تا نمایندگان چیزی حدود ۴۳ میلیارد نفر از جمعیت جهان (۴۳ درصد جمعیت کل دنیا) در آن حاضر باشند. رهبران چین و روسیه از فرصت این نشست برای برجسته‌کردن ایده نظم جهانی چندقطبی استفاده کردند.

شی جین‌پینگ با ارائه ابتکار «حکمرانی جهانی» تأکید کرد که شانگهای باید الگوی جدیدی از روابط بین‌الملل مبتنی بر عدالت و بی‌طرفی باشد و صریحاً در برابر هژمونی‌طلبی امریکا ایستاد. او از تأسیس بانک توسعه و شانگهای و حتی ایجاد مرکزی برای همکاری در حوزه هوش مصنوعی و امنیت سایبری سخن گفت. پوتین نیز با حمایت از این ابتکار، تصریح کرد که سازمان شانگهای می‌تواند پیشگام شکل‌گیری یک نظام عادلانه‌تر جهانی باشد. تصویر دست در دست دادن پوتین، ششی و مودی – که به‌سرت در رسانه‌های جهانی بازتاب یافت – نشانه‌ای آشکار از همگرایی رهبران آسیایی در برابر محور غرب بود.

پزشکیان: شانگهای رکن مهم چندقطبی

دکتر مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور کشورمان که به دعوت رئیس‌جمهور چین و برای شرکت در نشست سران سازمان همکاری شانگهای به «تیانجین» رفته است، طی نطقی در این نشست، گفت: تجاوز نظامی غیرقانونی به جمهوری اسلامی ایران از سوی رژیم صهیونیستی و ایالات متحده امریکا و ادامه کشتار مردم مظلوم غزه، در کنار گسترش بی‌رویه استفاده از تحریم‌های غیرقانونی علیه کشورهای مختلف، نمونه‌های روشنی از ناکمی جهان معاصر در رسیدن به یک الگوی مناسب در

پژشتر روزنامه‌ها

هم صداقت و عدالت لازم است و هم موشک و پهپاد!

روزنامه کیهان در یادداشتی نوشت: آقای دکتر پزشکیان، رئیس‌جمهور محترم کشور مان در مصاحبه جمعه شب خود فرمودند: «اگر ما نداشته باشیم، کسی نمی‌تواند آب و خاک ما طمع کند!» تأکید جناب پزشکیان بر «صداقت و انسانیت و عدالت» و ضرورت آراستگی ملت و دولت به این خصوصیات پسندیده و ملکوتی را می‌توان و باید بر گرفته‌از درون پاک و بی‌پیرایه ایشان دانست و نگارنده کمترین تردیدی ندارد که منظور جناب ایشان غفلت از تهیه و تدارک تجهیزات و ملزومات جنگی نیست. نویسنده در ادامه پرسیده است: آیا مردم دوران رسول خدا(ص) از «صداقت و انسانیت و عدالت» بی‌بهره بودند که مورد هجوم دشمنان خدا قرار گرفتند؟! و آیا رسول خدا(ص) برای مقابله با کفار و مشرکان از تهیه تسلیحات جنگی خودداری فرمودند؟! آیا مردم ما فاقد خصوصیات یادشده بودند که در جنگ هشت ساله مورد هجوم بیش از ۳۰۰ قدرت ریز و درشت قرار گرفتند؟! یا در جنگ ۱۲ روزه اخیر اگر مردم آراسته به صداقت و انسانیت و عدالت این مرز و بوم از موشک و پهپاد و تسلیحات پیشرفته جنگی بر خوردار نبودند، آیا آمریکا و رژیم‌صهیونیستی، ایران اسلامی را شخم نزده بودند؟! صداقت و انسانیت و عدالت مردم شریف ایران رژیم‌صهیونیستی و آمریکا را به گدایی آتش‌بس مجبور کرد یا موشک‌های فراصوت و نقطه‌زن و…؟!

گزینه‌های ایران برای مقابله با «مکانیسم ماشه»

روزنامه جام‌جم در یادداشتی به مسئله مکانیسم ماشه پرداخت و نوشت: آغاز فرایند اعمال مکانیسم ماشه از سوی اروپا علیه کشور یکبار دیگر مشخص کرد که همراهی با طرف غربی و اعطای امتیازات فرافراقانونی نمی‌تواند این مسیر تعامل یک‌طرفه را تبدیل به تعهدات دوجانبه کند. براساس متن برجام، کار فرایند اجرایی مکانیسم ماشه حداکثر ۳۵ روز طول می‌کشد مگر اینکه با توافق همه طرف‌ها تمدید شود. با فعال‌سازی این مکانیسم، بازگشت تمامی تحریم‌های سازمان ملل رخ می‌دهد، یعنی تحریم‌های تسلیحاتی، تحریم‌های موشکی، محدودیت‌های هسته‌ای و تحریم‌های مالی و بانکی بازمی‌گردد. با این توصیف و در چنین شرایطی، راهبرد مناسب برای تأمین تعامل ملی کشورمان چیست؟ اعلام رسمی و اعمال عملیاتی پایان محدودیت‌های برجامی از سوی ایران می‌تواند با رونمایی از نسل جدید سانتریفیوژها و ارتقای سطح غنی‌سازی کشورمان به بالاتر از ۰٫۰۰ درصد ذیل NPT باشد، یعنی ایران دنبال خروج از این معاهده یا قطع همکاری با آژانس نیست اما به‌دلیل اقدامات غیرقانونی طرف مقابل، نیازی به ادامه راهبرد همکاری دوطالبانه نمی‌بیند و خواهان بر خور داری کامل از امتیازات ضمیمه در پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای یعنی غنی‌سازی کامل بدون تحریم‌های سازمان ملل است. این راهبرد می‌تواند مسیر تعامل ملی سازمان‌های بین‌المللی و همچنین طرف اروپایی در آینده را با حفظ منافع ملی ایران باز نگارد؛ راهبردی که هم مسیر یک‌طرفه پیشین را خاتمه می‌دهد و هم دستاویز حقوقی برای ایجاد فضای انزوا علیه ایران در مجامع بین‌المللی به طرف غربی نمی‌دهد.

خبر

بیانیه سپاه در محکومیت حمله به یمن

«مقاومت» پاسخ کوبنده‌ای به صهیونیست‌ها خواهد داد

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در بیانیه‌ای ضمن محکومیت جنایت رژیم صهیونیستی در یمن، تأکید کرد: مقاومت اسلامی منطقه به ویژه ملت مقاوم یمن، با تکیه بر ایمان، اراده و پهره‌مندی از حمایت ملت‌های آزاده در جای جای گیتی، پاسخ کوبنده و پیشیمان‌کننده‌ای به جنایتکاران صهیونی خواهد داد.

به گزارش سپاه‌نیوز، در بیانیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در محکومیت جنایت رژیم صهیونیستی در یمن آمده است: جنایت اخیر رژیم پلید و نژادپرست صهیونیستی در حمله به صنعاء، پایتخت کشور قهرمان و مقاوم یمن که منجر به شهادت «احمد غالب ناصرالروهی» نخست‌وزیر دولت تغییر و سازندگی و تعدادی از وزرا و همراهان وی گردید، جنایت بارز جنگی علیه شریّت و نمونه‌ای آشکار از تروریسم دولتی و خوی زندقگی و ضد انسانی این رژیم شیطانی است که بیش از هر چیزی حامیان دولت جعلی صهیونی و پیشه‌کنندگان سکوت برابر جنایت‌افرنی‌های صهیونیست‌ها در منطقه به ویژه غزه را مخاطب خود قرار می‌دهد. در ادامه این بیانیه آمده است: بر خلاف تصور صهیونیست‌ها و همراهان و پشتیبانان آنان، این جنایت‌ها نه تنها اراده جهادی و عزم انقلابی ملت یمن را در مسیر مقاومت و ایستادگی در برابر اشغالگران و مستکبران تضعیف نخواهد کرد، بلکه خود را پاک‌شده‌ایان اِیسن جنایت و دیگر شهدای مقاومت سرافراز اسلامی شعله‌های خشم مقدس و بی‌داری ضدسلطه و ضدصهیون را در منطقه بیش از پیش شعله‌ور و در دامنه و جغرافیای آن خواهد افزود. سپاه در بیانیه خود تأکید کرد: در تکاب این جنایت غم‌انگیز، بار دیگر پرده از چهره سیه‌تپه‌کاران صهیونیست انداخت و ماهیت ضدانسانی و توسعه‌طلبانه اشغالگران قدس و تجاوزگران به سرزمین‌های اسلامی را آشکار تر کرد؛ رژیمی که با حمایت تمام‌عیار و بی‌چون‌وچرای آمریکا و سکوت مجامع بین‌المللی، به تجاوز، ترور و نسل‌کشی در منطقه ادامه می‌دهد و امنیت منطقه و جهان را با تهدیدی جدی مواجه ساخته است.

سپاه با تأکید بر اینکه مقاومت اسلامی منطقه، به ویژه ملت مقاوم یمن، با تکیه بر ایمان، اراده و پهره‌مندی از حمایت ملت‌های آزاده در جای جای گیتی، پاسخ کوبنده و پیشیمان‌کننده‌ای به جنایتکاران صهیونی خواهد داد، از تمامی دولت‌های اسلامی و نهادهای بین‌المللی و سازمان‌های حقوق بشری خواست که با شجاعت و صراحت راهبردی به سکوت و بی‌عملی خود در قبال جنایتگری‌های رژیم‌صهیونیستی و حامی اصلی آن دولت تروریست ایالات متحده آمریکا، پایان دهند و با اتخاذ مواضع قاطع و اقدامات مؤثر عملی، برابر این جنایات ایستادگی کرده و با حمایت از یمن قهرمان و غرغ مظلوم، زمینه‌های توقف پایدار جنایات و تجاوزات رژیم‌صهیونیستی را فراهم آورند. سپاه در بیانیه ضمن تبریک و تسلیت شهادت قهرمانان مقاومت یمن به رهبر و ملت سربلند، مقاوم و مقتدر این کشور و تجدید عهد با آرمان‌های بلند شهدای مظلوم جنایت ضد انسانی اخیر، با صدای رسا قاطعانه اعلام کرد در کنار ملت‌های مظلوم منطقه، به ویژه ملت‌های تاریخ‌ساز فلسطین و یمن، ایستاده‌ایم و از هیچ تلاشی برای مقابله با رژیم اشغالگر و حامیان آن دریغ نخواهیم کرد. مقاومت ادامه دارد و سرانجام پیروزی از آن حق و ملت‌های حلق و ظلم‌ستیز است. در تجاوزهای هوبیی روز پنجشنبه رژیم اشغالگر به صنعاء، «احمد غالب ناصرالروهی» نخست‌وزیر دولت تغییر و سازندگی به همراه تعدادی از وزیران همراه وی به شهادت رسیدند. حملات رژیم‌صهیونیستی به مناطق مختلف یمن در حالی صورت گرفت که مقامات سیاسی نظامی صنعاء بارها اعلام کرده‌اند تا زمانی که تجاوزات رژیم‌صهیونیستی به غزه ادامه داشته باشد، به حملات موشکی خود علیه سرزمین‌های اشغالی فلسطین ادامه می‌دهند.

روزنامه جوان | شماره ۷۳۹۰ | سه‌شنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۴ | ۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۷ | سرویس سیاسی، ۶۰-۸۸۵۲۳۰

«اصلاحات» ماشه را زودتر می‌چکاند

مذاکره با آمریکا برای مدعیان اصلاحات، نه یک امر تأمین‌کننده منافع ملی که بستری برای نیل به اهداف حزبی و آراشای نیازهای روزمره ذهنی است. رفتار متعارض آنها در برخورد با فعال‌سازی مکانیسم ماشه، نشان می‌دهد بر نامه ویزه‌ای را برای فعال کردن گزاره مذاکره مستقیم با آمریکا توافق را به گونه‌ای طراحی می‌کند که بتواند آن را به عنوان «معامله پرسوده» برای هر دو طرف مکانیسم ماشه به پیگرد کشور، پیامدهای آن را نادیده می‌گیرند و از سوی دیگر با بزرگنمایی غیرواقعی نتایج مکانیسم ماشه، تلاش می‌کنند وضعیت روانی کشور را بحرانی کنند.

بیانیه صریح و بی‌پرده چهجه اصلاحات اوج تبلور برنامه میدانی آنهاست. مدعیان اصلاحات برای خروج از بحران و جلوگیری از فعال‌سازی مکانیسم ماشه خواهان انجام مذاکره جامع و مستقیم با آمریکا و اعلام آمادگی تعلیق دواطلبانه غنی‌سازی و پذیرش نظارت آژانس انرژی اتمی در قبال رفع کامل تحریم‌ها شدند. ماشه از سوی ترولیکای اروپا مطرح شد، تکاپوی آنها و برخی همسویان برای امر طرح توافق با آمریکا آن هم با چاشنی سریع و فوری به طور زنجیروار در روزنامه‌ها تشدید شد، به ویژه که یکی از شروط اروپا برای عدم‌فعال‌سازی مکانیسم ماشه با خواسته دیرین جریان برای برگزاتلافی دارد و آن هم مذاکره مستقیم ایران با آمریکا است. به عنوان نمونه روزنامه اطلاعات در مطلب خود چنین توصیه‌ای آورده است: نمونه‌های تاریخی نظیر پذیرش قطعنامه ۹۸۰ منشور امنیت، نشان‌دهنده ظرفیت داخلی برای حل بحران‌های بزرگ است. اکنون نیز تنها از مسیر یک توافق

هوشمندانه و فوری است که می‌توان مانع تحقق این سناریوی خطرناک شد و کشور را از یک تهدید بالقوه نظامی رها کرد.

عقب‌نشینی در اوج پیروزی، بزرگ‌ترین خطر برای کشور است

خواهد برد. انقلاب اسلامی به دوران انحطاط و عقب‌ماندگی ایران پایان داد و کشور را از وابستگی و تحقیر نجات داد. وی با اشاره به سیاست‌های تاریخی غرب علیه ایران، از جمله کوچک‌سازی، عقب‌نگه داشتن وابسته‌سازی، منزوی‌سازی و نابودی هویت دینی و ملی گفت: انقلاب اسلامی ایران روند را متوقف و ایران را به کشوری مستقل، پیشرو و تمدن‌ساز تبدیل کرد. معاون سیاسی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با تمدن‌نویس اسلامی ایران، تصریح کرد: امریکا و متحدانش برای جلوگیری از پیشرفت ایران، سیاست‌های متعددی طراحی کردند، اما امروز به اعتراف خودشان، جمهوری اسلامی به الگویی متفاوت از تمدن غربی تبدیل شده است. وی افزود: وظیفه دانشگاه‌ها، استادان و رسانه‌ها این است که این حقایق را برای نسل جوان تبیین کنند و نشان دهند که مسیر پیشرفت ایران جز از طریق مقاومت و اتکاب بر توان داخلی میسر نیست.

به گفته **عقب‌نشینی فرصت دادن به دشمن است**

معاون سیاسی سپاه با تشریح دورویکرد اصلی در

روزنامه جوان | شماره ۷۳۹۰ | سه‌شنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۴ | ۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۷ | سرویس سیاسی، ۶۰-۸۸۵۲۳۰

نیاز ایران بر مذاکره متمرکز است؟ این سؤال وقتی جدی تر می‌شود که آمریکا با همکاری رژیم صهیونیستی جنگی را به ایران تحمیل کرده و به جز مراکز هسته‌ای، بانی اصلی شهادت تعداد بی‌شماری از هموطنان و نخبگان عملی و نظامی بوده است و اکنون نیز به زبان مستقیم یا به زبان رژیم صهیونیستی ایران را تهدید می‌کند.

علاوه بر آن، غنی‌بودن کارنامه بی‌اعتمادی آمریکا نزد مردم ایران پس از برجام، جایی را برای اعتماد به آن باقی نمی‌گذارد، از این رو تأکید بر ارائه تضمین از سوی آمریکا مخصوصا تضمین امنیتی، تنها یک گزاره را برای کاخ سفید روشن می‌کند: هراس از آغاز جنگ دوباره علیه ایران. وقتی ایسن پالس ضعف و شکست‌گدایی ایران به آمریکا مخابره می‌شود، غرب به تشدید فشارهایش علیه ایران امیدوارتر می‌شود، در نتیجه ابزارهای دیگری را نیز به کار می‌گیرد. اگر اکنون، اروپا با صراحت لهجه، تصمیم به فعال‌سازی مکانیسم ماشه گرفته است، هدفی جز ایجاد فشار مضاعف بر ایران و دستیابی به اهدافش از مسیر کم‌هزینه دیپلماسی و مذاکره ندارد.

■ **«مکانیسم ماشه» مرگ دیپلماسی یا ابزار فشار در مذاکره**
فعال‌سازی مکانیسم ماشه که در پیچ و خم‌ها قرار گرفته است، اهداف متوعی در خود می‌پورراند. شاید برخی گمان کنند که غرب خواهان بستن پرونده ایران است اما خواسته‌های اروپا برای عدم‌فعال‌سازی، این گزاره را ضعیف می‌کند. اروپا برای عدم‌فعال‌سازی اسنبپک سه شرط شامل ۱. گفت‌وگوی مستقیم ایران با آمریکا ۲. ارائه برآوردهی از میزان اورانیوم غنی شده ۳. همکاری ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را اعلام کرده است. غرب به دلیل سابقه پرسود برجام، همواره برای حفظ ارتباط دیپلماتیک با ایران اصرار داشته است. تقلای ترامپ برای آغاز مذاکره با ایران پس از نشستن بر کرسی کاخ سفید این امر را ثابت می‌کند. حضور اروپا در برجام پس از خروج آمریکا هم به همین دلیل بود. اکنون نیز خروج‌سازی مکانیسم ماشه برای فشار بیشتر بر ایران برای تن دادن به خواسته‌های آمریکا است، گه‌گاه ارائه چنین شرطی منبایی ندارد. اروپا به همراهی آمریکا سنا رویی را برای تمدید ماشه تمهید کرده تا ضمن حفظ مکانیسم اثر ماشه و فشار آن بر ایران، فرصت زمانی را برای تأمین خواسته‌های آمریکا فراهم آورد. از این رو فعالیت‌های رسانه‌ای مدعیان اصلاحات که در راستای تئوریزه کردن شرط اروپا در نهایت اعتبار دادن به نیات شوم غرب است، خسارت‌هایی بدتر از برجام را در بطن خود دارد، مبنای تئوریم جریان‌های سیاسی باید مراقبت ویژه‌ای به خرج دهند و از انتشار استدلال‌هایی که آینده کشور را هدف قرار داده‌اند ممانعت به عمل آورند و آنها را باطل کنند.

معاون سیاسی سپاه:

عقب‌نشینی در اوج پیروزی، بزرگ‌ترین خطر برای کشور است

ایران در حوزه موشکی، هسته‌ای و نفوذ منطقه‌ای است و هرگونه عقب‌نشینی در این شرایط، به معنای دادن فرصت به دشمن خواهد بود.

■ **ملت ایران با پروژه‌های ضدامنیتی همراهی نمی‌کند**

معاون سیاسی سپاه با اشاره به سخنان اخیر رهبر گوش‌کننده و به جان دل‌پذیرید، «صدای ایران» روزنامه انترنیتی رسانه KHAMENEI.IR در سرمقاله شماره ۲۰ خود نوشته است: برخی مقسیرین نهج‌البلاغه بزهان، منظور حضرت علی علیه‌السلام از شیطان در خطبه ۱۲۱ را معاویه ذکر کرده‌اند؛ کسی که با مکر و حيله مرموعاى سعى داشت در میان مردم و لشکریان حضرت تفرقه و شتت ایجاد کند. قرن‌ها از روزگار گذشته است و شیوه‌های شیطانی متنوع‌تر و پیچیده‌تر شده‌اند اما هدف و محور اصلی همان است: ضربه به وحدت و هماهنگی جبهه حق و ایجاد تفرقه و چندصدایی. همانطور که در این خطبه عنوان شده، شیوه اصلی کار نیز تغییر نکرده است. دشمن، با مکر و حيله، «راه‌های خود را آسان جلوه می‌دهد» و البته گام به گام جلوی می‌آید. دشمنان امروز هم از روش‌های تغییر گفتند و اساساً نمی‌توانستند بگویند از حمله به کشور حمایت‌کنیدار ریز و آرام آرام حرکت کردند و جلو آمدند و سعی کردند قبح برخی مسائل را بپرزند. انقدر وقیح شدند که در میانه کشتن روزانه مردم، مدعی شدند با مردم سر جنگ و دشمنی ندارند! و در وقاحت تا مرز شرافت ناخشنود گمان کردند مردم برای قاتلان و حمله‌کنندگان به وطن خود، دست می‌زنند و هورا می‌کشند.

بخشی از این توهم و محاسبه‌لبانه نتیجه خیانت‌مشتی به ظاهر ایرانی است. «خاک بر سر آن ایرانی‌ای که به اضرأ را خشنود خودش، به نفع بیهود، به نفع صهیونیسم، به نفع آمریکا، نتشینهان غفلت می‌کند»! اینان با مشاوره‌های غلط و خائنه به دشمن، او را دچار توهم می‌کنند. بخش دیگری از این توهم نیز محصول برخی غفلت‌ها و رفتارهای غلط و نابخرهانه داخلی است. رفتارهایی که مرز اختلاف سلیقه عبور کرده و بدون در نظر گرفتن شرایط و دشمنی که جنگ و دندان نیز کرد، زمینه طمع او را فراهم می‌سازد. همانطور که اغلب تحلیلگران و صاحبزنان عنوان کرده‌اند، مهم‌ترین عامل نزادزنده در برابر دشمن متجاوز اتحاد و انسجام داخلی است. دشنه به این اتحاد و انسجام نیز خواست و برنامه اصلی دشمن است و هر کس با هر نیتی کاری انجام دهد که در نهایت به این قضیه منجر شود، در زمین دشمن بازی کرده است. امروز حفظ و تقویت این «اتحاد مقدس» و «سیر پولادین» وظیفه تک‌تک ایرانیانی است که هدفه فعلی دارند، چرا که با قول فردوسی: زانا تو نشنیدی آن داستان که بر گوید از گفته باستان که گر دور برد، نهر پشت پشت تن کوه را سنگ ماند بمشت

گزیله‌خیر

محمد اسلامی

با اشاره به استانداردهای دوگانه آژانس:

مدیر کل آژانس هسته‌ای آدم نظام سلطه است

ما اشکال ما این است که نظام مدیریت آژانس و رهبری آن تحت تأثیر نظام سلطه عمل می‌کند. شخص مدیر کل مشکل اساسی است. محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی درباره بازرسی اخیر آژانس از سایت هسته‌ای بوشهر گفت: بحث آژانس یک بحث در حال پیگیری بر اساس قانون مجلس است. دعوت از آژانس برای ابراز دیدرند تعویض سوخت نیروگاه اتمی بوشهر در دستور کار بود که با اجازه دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی این نظارت انجام شد. وی افزود: دو بازرس آمدند نظارت‌شان را انجام دادند و رفتند. نکته‌ای که مهم است آن فرایندی است که باید طبق قانون اتفاق بیفتد که آن در حال مذاکره است. اسلامی اظهار داشت: دولسه تاکنون بین وزارت خارجه و آژانس تشکیل شده و جلسه سوم هم در پیش است. ما اشکال ما این است که نظام مدیریت آژانس و رهبری آن تحت تأثیر نظام سلطه عمل می‌کند. شخص مدیر کل مشکل اساسی است. وی تصریح کرد: نظامات آژانس مکتوب است و قانون سازمان ملل متحد است. آنها باید رعایت شود. اینکه به صورت استاندارد دوگانه و گزینشی رفتار می‌کنند، این بحث مدیریتی آنجاست. ما در حال پیگیری هستیم و اقدامات حقوقی و سیاسی خودمان را انجام داده و خواهیم داد. رئیس سازمان انرژی اتمی در خصوص بحث مکانیسم ماشه گفت: مکانیسم ماشه بحث جدیدی نیست و از قبل هم پیش‌بینی می‌کردیم. دشمنان ما بهانه‌هایی را همیشه پیدا می‌کنند تا برای فشار بر ملت ایران بهانه داشته باشند. همه هدف‌شان تسلیم کشور است که با تحریم نتوانستند.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح:

حملات تروریستی در یمن مصداق بارز جنایت جنگی است

جنایت فجیع و حمله تروریستی رژیم صهیونیستی به صنعاء، پایتخت یمن که به شهادت «احمد غالب ناصرالروهی» نخست‌وزیر دولت تغییر و سازندگی و جمعی از وزرای همواره ایشان منجر شد، مصداق بارز جنایت جنگی است. امیر سرلشکر سید عبدالرحیم موسوی، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در پیامی خطاب به فرمانده نیروهای مسلح و مردم یمن در محکومیت جنایت تروریستی رژیم صهیونیستی در آن کشور تأکید کرد: جنایت فجیع و حمله تروریستی رژیم صهیونیستی به صنعاء، پایتخت یمن که به شهادت «احمد غالب ناصرالروهی» نخست‌وزیر دولت تغییر و سازندگی و جمعی از وزرای همراه ایشان منجر شد، مصداق بارز جنایت جنگی، نقض آشکار حقوق بین‌الملل و صحنه جدیدی از رسوایی آن رژیم سردمدار ترور و پرورش دهنده تروریست در جهان است که به شدت آن را محکوم می‌کنیم. جنایت اخیر رژیم صهیونی در ترور دولتمردان یمن که در امتداد سیاست‌های تجاوزکارانه و توسعه‌طلبانه آن رژیم منفور و درنده خوی و حامیان مقتدرانه او فلسطین و غزه مظلوم وارد نخواهد ساخت. ملت یمن، هم اینک با وجود تحریم، محاصره و تجاوزات مستمر رژیم صهیونیستی، استوار و مقاوم در اوج شجاعت و فداکاری، به نمداد مقاومت علیه نظام سلطه جهانی و فخر امت اسلامی تبدیل شده است و با عبور از شرایط سخت و پرخطر، به فضل الهی با غلبه بر چالش‌های پیش رو به آرمان‌های بلند خود دست خواهد یافت و ما همچون گذشته از این مردم مقاوم و شجاع و آرمان‌های مقدس حمایت خواهیم کرد.

اتحاد مقدس و زمزمه ابلیس

«همانا شیطان، راه‌های خود را به شما آسان جلوه می‌دهد تا گره‌های محکم دین شما را یکی پس از دیگری بگشاید و به جای وحدت و هماهنگی، بر پراکندگی شما بیفزاید. از سوسوه و زمزمه و فریبکاری شیطان روی گردانید، و نصیحت آن کس را که خیرخواه شماست گوش‌کنید و به جان و دل‌پذیرید.» صدای ایران» روزنامه انترنیتی رسانه KHAMENEI.IR در سرمقاله شماره ۲۰ خود نوشته است: برخی مقسیرین نهج‌البلاغه بزهان، منظور حضرت علی علیه‌السلام از شیطان در خطبه ۱۲۱ را معاویه ذکر کرده‌اند؛ کسی که با مکر و حيله مرموعاى سعى داشت در میان مردم و لشکریان حضرت تفرقه و شتت ایجاد کند.

قرن‌ها از روزگار گذشته است و شیوه‌های شیطانی متنوع‌تر و پیچیده‌تر شده‌اند اما هدف و محور اصلی همان است: ضربه به وحدت و هماهنگی جبهه حق و ایجاد تفرقه و چندصدایی. همانطور که در این خطبه عنوان شده، شیوه اصلی کار نیز تغییر نکرده است. دشمن، با مکر و حيله، «راه‌های خود را آسان جلوه می‌دهد» و البته گام به گام جلوی می‌آید. دشمنان امروز هم از روش‌های تغییر گفتند و اساساً نمی‌توانستند بگویند از حمله به کشور حمایت‌کنیدار ریز و آرام آرام حرکت کردند و جلو آمدند و سعی کردند قبح برخی مسائل را بپرزند. انقدر وقیح شدند که در میانه کشتن روزانه مردم، مدعی شدند با مردم سر جنگ و دشمنی ندارند! و در وقاحت تا مرز شرافت ناخشنود گمان کردند مردم برای قاتلان و حمله‌کنندگان به وطن خود، دست می‌زنند و هورا می‌کشند. بخشی از این توهم و محاسبه‌لبانه نتیجه خیانت‌مشتی به ظاهر ایرانی است. «خاک بر سر آن ایرانی‌ای که به اضرأ را خشنود خودش، به نفع بیهود، به نفع صهیونیسم، به نفع آمریکا، نتشینهان غفلت می‌کند»! اینان با مشاوره‌های غلط و خائنه به دشمن، او را دچار توهم می‌کنند. بخش دیگری از این توهم نیز محصول برخی غفلت‌ها و رفتارهای غلط و نابخرهانه داخلی است. رفتارهایی که مرز اختلاف سلیقه عبور کرده و بدون در نظر گرفتن شرایط و دشمنی که جنگ و دندان نیز کرد، زمینه طمع او را فراهم می‌سازد. همانطور که اغلب تحلیلگران و صاحبزنان عنوان کرده‌اند، مهم‌ترین عامل نزادزنده در برابر دشمن متجاوز اتحاد و انسجام داخلی است. دشنه به این اتحاد و انسجام نیز خواست و برنامه اصلی دشمن است و هر کس با هر نیتی کاری انجام دهد که در نهایت به این قضیه منجر شود، در زمین دشمن بازی کرده است. امروز حفظ و تقویت این «اتحاد مقدس» و «سیر پولادین» وظیفه تک‌تک ایرانیانی است که هدفه فعلی دارند، چرا که با قول فردوسی: زانا تو نشنیدی آن داستان که بر گوید از گفته باستان که گر دور برد، نهر پشت پشت تن کوه را سنگ ماند بمشت

بیرون قاسمی

پدیده اسارت در تاریخ معاصر، نه صرفاً یک واقعیت نظامی با نتیجه درگیری‌های مسلحانه، بلکه عرصه‌ای برای آزمون مرزهای انسانیت، هویت و مقاومت است. روایت‌های اسیرا — چه به صورت شهادت زنده‌ماندگان، چه

گزارش‌های رسانه‌ای و چه پژوهش‌های دانشگاهی — همواره با تنش میان «واقعیت میدان» و «بازنمایی عمومی» درگیر بوده‌اند. این متن با نگاهی میان‌رشته‌ای، می‌کوشد جایگاه این روایت‌ها را در بستر تاریخی و فرهنگی تحلیل کند و نشان دهد که چگونه تجربه اسیران آن، تا تجریبات جنگ و ینتنام و جنگ الجزایر، سپس به چگونگی بازنمایی اسارت در رسانه‌ها پرداخته و نقش این روایت‌ها در شکل‌دهی افکار عمومی، بررسی می‌شود. پس از آن، به ابزارها و روش‌های پژوهشی مورد استفاده برای تحلیل این پدیده اشاره خواهیم کرد و در نهایت، از طریق مقایسه تطبیقی، سعی می‌کنیم الگوهای مشترک و تفاوت‌های مهم را شناسایی کنیم. امید آنکه تاریخ پژوهان و عموم علاقه‌مندان را مقید و مقبول آید.

■ ■ ■

■ سخن‌اول

چشم‌انداز اصلی تحقیقی که نتیجه آن را پیش روی دارید، تمرکز بر اسارت به‌مثابه شکلی از مقاومت است، یعنی به‌جای تصویر رایج از اسیر به‌عنوان قربانی منفعل، او را به‌عنوان کششگری فعال در مسیر حفظ هویت، انتقال پیام و حتی ایجاد تغییر معرفی می‌کنند: همین‌رو، متن حاضر تلاش می‌کند روایتی جامع و تحلیلی، همراه با شواهد تاریخی و فرهنگی ارائه دهد، که کاربرد آن فراتر از مطالعات جنگ و منازعه بوده و به حوزه‌های جامعه‌شناسی، ارتباطات، و روان‌شناسی اجتماعی نیز گسترش یابد. این نوع نگاه به پدیده اسارت، ابداً گوناگون، پربایه و تأثیرگذار آن را در دوره معاصر و حتی فرامعاصر، به نیکی عیان خواهد کرد.

■ شکوه اسارت و کارکرد رسانه‌ای آن

اگر اوراقِ خونین تاریخ را ورق بزنیم، درمی‌یابیم که هر نبرد، همواره دو میدان داشته است: نخست میدان شمشیر، جایی که نتیجه آنی در تقابل خون و آهن رقم می‌خورد و دوم میدان روایت، جایی که نتیجه بلندمدت ثبت می‌شود و چسبیدن دوم، سرنوشت میدان اول را هم بازتولسی و ماندگار کند. اینجا فاتحان سِر و شمشیر، غالباً قلم را هم در دست می‌گیرند و روایتی را می‌سازند، که نسل‌ها باور کنند و همچنان حق را به آنان دهند؛ مغلوبان آگهی نتوانند روایت خود را حفظ کنند، حتی اگر در وجدان اخلاقی پیروز باشند، در نگاه آیندگان شکست‌خورده می‌نمایند و اثری از تلاش و فعالیت نان باقی نخواهد ماند. اما تاریخ استثنای دارد و یکی از روشن‌ترین آن استثناها، کاروان کربلاست. عاشورا تنها یک روز بود، اما اسارت روزها و هفته‌ها طول کشید و در این فاصله، میدان روایت فعال‌تر از میدان جنگ شد. اگر در روز عاشورا صدای شمشیر و فریاد بود که ندای پیام حق را بلند کرد، روزهای اسارت بود که این پیام را در کوچه‌های کوفه، در قلب دربار بیز و در وجدان تاریخ، نشین‌انداز نمود. هر گامی که اسیران در زنجیر برداشتند، هم گوه مظلومیت بود، هم غلغی برای حقیقت، زینب کبری (س) و امام سجاد(ع) در حالی که چشمتان در اسارت بود اده و زینبشان آزاد بود و از همین آزادی کوچک، برای ضربه زدن به بنای تبلیغات شام بهره بردند. خطبه‌های کوفه و شام، در برابر افکار عمومی‌ای بیان شد، که بیشتر با روایت رسمی حکومت تغذیه شده بود و همین افکار عمومی، ناگهان با تصاد کامل میان «تصور رسمی» و «واقعیت از زبان شاهدان» مواجه شد. آنان با خطبه‌های خود نه تنها سرده از دروغ و فریب حکومت برداشتند، بلکه روایت اصل عاشورا را در باگانی وجدان بشریت، مهر و موم نمودند.

پدیده میدان روایت، محدود به عاشورا نیست، که بسا مصافح و روبرویی‌های مهم تاریخ را دربر می‌گیرد. جنگ صفین نمونه‌ای از همان دو میدان است، جایی که معاویه با حیلۀ قرآن بر نبرد فضایی روایت را عوض کرد. در قرون بعد جنگ‌های صلیبی به غرب، به‌عنوان مبارزه‌ای برای آزادسازی سرزمین مقدس تصویر شد و در شرق، به‌عنوان حمله‌ای اشغالگرانه و اقتصادی/جالب اینجاست که هر دو تصویر، در میدان دوم ساخته شدند. در عصر جدید، جنگ وینتنام را هم می‌توان مثال زد، جایی که ارتش آمریکا از نظر نظامی دست بالا داشت، ولی موج روایت‌های ضدجنگی که از دل راسل‌ها و شهادت سربازان بازگشته در آمد، نتیجه را تغییر داد؛ با انقلاب الجزایر که با استفاده از گزارشات میدانی و عکس‌های مستند، هویت جهانی «مظلوم مقاومت کنند» را تثبیت کرد. حتی طلبان مورد ظلم و اجحاف اگر طالب معرفی آن به دیگری اند، هرگز نباید اجازه دهند که دشمن میدان روایتگری را نیز در اختیار بگیرد و در آن کاری را تکرار کند، که در میدان جنگ کرده ست!

■ اسارت در عصر بی‌زنجیر!

در روزگار ما، اسارت تنها به بند کشیدن جسم خلاصه نمی‌شود. نوع تازه‌ای از اسارت هست، که نامش «اسارت رسانه‌ای» است. این اسارت افکار عمومی و حافظه جمعی را تحت قیمومت جریان‌هایی قرار می‌دهد، که راست و دروغ را در کارگاه‌های «مهندسی روایت» ورز می‌دهند! بخش گزینشی تصاویر، قطع و وصل عمدی جریان خبر، تولید کلان‌روایت‌های هماهنگ و استفاده از الگوریتم‌های پلتفرم‌ها همگی، شمشیرهایی به لب و لی برنده این میدان‌اند! اگر شام آن روز توانست عاشورا را تا حدودی در قالب «شویش بر نظم» بازپس‌بندی کند، امروز هم می‌توان با چند ساعت کار رسانه‌ای، یک اغتشاش مخرب را به «اعتراض بر حق عمومی» یا «عمل‌خاطر ظلمی» تبدیل کرد! در قدیم، ابزار روایت محدود به سخنرانی، شعر، نامه، یا نشانه‌های تصویری و انتقال روایت متکی بر حضور فیزیکی و گاهی چهره به چهره بود. امروز شبکه‌های و عکس‌چانی، رسانه‌ای بر خط و پلتفرم‌های تعاملی، میدان را از نظر گستره فراتر برده‌اند، ولی آسیب‌پذیری‌اش را هم در برابر دستکاری و تحریف بیشتر کرده‌اند. الگوریتم‌ها بجای آنکه آیینه‌ی بی‌طرف

۱۳۶۹: نمایی از بازگشت آزادگان به وطن

«آزادگی» و تاریخی که حافظ امنیت حال و آینده است

از اسارتِ دشمن تا اسارتِ روایات مهندسی شده!

واقعیت باشند! اولویت را به محتوای پرزاید، با تطبیق یافته با منافع سفارش‌دهندگان می‌دهند. کارگاه‌های مهندسی روایت، با ایجاد روایت‌های موسازی، ذهن مخاطم را از خط اصلی منحرف و انرژری عمومی را فرسوده می‌کنند. در روزگار رسانه‌ها، جریان جاری روایت‌ها بودند. کاروان اسرای کربلا خود به‌مثابه ردی خروشان، وجدان هر کسی را که در مسیرش می‌ایستاد و به صدای شاف پیام گوش می‌داد، بیدار می‌کرد. امروز اما رسانه‌ها بستر جریان جاری پیام نیستند، بلکه خود به سدی مهندسی شده در برابر دریافت روایت‌های حقیقی توسط وجدان جوامع، تغییر ماهیت داده‌اند. امروز هنگامی که حادثه‌زنی در جهان رخ میدهد، قبل از آنکه حقیقت به گوش مردم دنیا برسد، صفحات پر مخاطب فضای مجازی، شبکه‌های تلویزیونی و اتاقهای فکر، روایت‌های جعلی را ساخته و به افکار عمومی تحمیل کرده‌اند. نظیر این رویکرد را، در مورد اخبار غزه، یمن، یا حتی جنبشهای اعتراضی کشورهای غربی دیدیم! در این میان تنها «اسیران روایت»، یعنی حاضران در صحنه یا قربانیان مستقیم فجاجی هستند، که می‌توانند با شکستن حصار رسانه، آنچه را که دیده و زیسته‌اند، به گوش مردم جهان برسانند. خبرنگاران زندانی، فعالان تبعیدی یا حتی شاهدانی که در بازداشتگاه‌ها به سر می‌برند، می‌توانند از طریق قاچاق نوشته‌هایشان، حقیقت را فریاد بزنند. اگر آنان در این مسیر تعلل و کوتاهی ورزند، به حقیقت، بقای خود و آیندگان جفایی بزرگ کرده‌اند. راه مقابله، همچنان همان است که بود: اروایان مستقل و مقاوم، این روابان که در پیشانی خط حقیقت ایستاده‌اند، ممکن است خبرنگاری با دوربین در میدان جنگ باشد، یا شهادتی که حاضر می‌شود و دادگاهی عمومی شهادت دهد یا هر کس که به طریقی، خلاقانه فضای سانسور مدرن را درمی‌نوردد و نور حقیقت را بر قواقع مکتوم برمی‌تاباند. شهادتشان با کاروان اسرا در این است، که خودشان بخشی از ماجرا هستند، نه تماشاگر دور. و چون هزینه روایت را شخصاً می‌پردازند، روایتشان صلابت می‌یابد و راه خود را در ذهن‌ها و دل‌ها باز می‌کند.

■ عاشورا و کاروان اسرا، مثال کامل پایداری روایی

در سنت شیعی، عاشورا نه تنها واقعه‌ای تاریخی - مذهبی، بلکه چارچوبی برای مقاومت اخلاقی و سیاسی است. خطبه‌های زینب کبری (س) در کوفه و شام، نمونه کم‌نظیری از پاسخ هم‌زمان به افکار عمومی و قدرت

نظری بر یک زندگینامه نوانتشار برای آیت الله العظمی سید ابوالقاسم خویی

«زعیم حوزه نجف» در فراز و نشیب‌های زمانه خویش

■ شاهد توحیدی

اثری که هم اینک در معرفی آن سخن می‌رود، زندگینامه‌ای نوانتشار و دوجلدی برای شادروان آیت الله العظمی سید ابوالقاسم خویی است. این مجموعه

بناشد و هم عامل وحدت و انسجام باشند، که ضروری است رسانه‌ها انسجام و وحدت ملی را با قدرت تقویت کنند. در ادامه این مراسم، صفالدین تبرائیان نویسنده کتاب زعیم حوزه نجف گفت: بیشترین شاگرد را در جهان اسلام این عالم ربانی تربیت کرده که هر کدام جزو مراجع بزرگ شیعه شدند. وی تصریح کرد: تالیفات آیت الله خویی بسیار زیاد است و در حال حاضر در حوزه‌های علمیه ایران و عراق، تدریس می‌شود. غلامحسین آزاد فرماندار خوی نیز، در این مراسم اظهار کرد: حضرت آیت الله العظمی خویی افتخار جهان تشیع است و این عالم ربانی، سالیهای عمرش را به تربیت شاگردان و تدریس علوم دینی سپری کرد. در انتهای این مراسم نیز، اثر تازه نشر زعیم حوزه نجف زندگی و زمانه آیت‌الله العظمی خویی - که توسط مرکز اسناد انقلاب اسلامی منتشر شده است - با حضور رئیس این مرکز، نویسنده کتاب، علما و مسئولان شهر خوی رونمایی شد...

در ابتدای این اثر، زندگینامه‌ای خودنوشت از آیت‌الله خویی درج شده است، که بخش‌هایی از آن را در ادامه می‌خوانید: «من در شب ۱۵ رجب ۱۳۱۷ هجری، در شهر خوی -از شهرهای آذربایجان- به دنیا آمدم و در همان جا، در کنار پدر و برادرانم پرورش و رشد یافتم. خواندن و نوشتن و بخشی از مقدمات را به خویی فرا گرفتم، تاآنکه در مسئله مشروطیت، اختلاف شدید میان مردم آغاز شد و به دنبال آن، پدرم در سال ۱۳۲۸ هجری به نجف اشرف مهاجرت نمود و سپس من در سال ۱۳۳۰ هجری، به همراهی برادر بزرگترم مان، به پدر پیوستیم. من به هنگامی که به نجف اشرف - دانشگاه دینی شیعه امامیه - رسیدم، به فراگرفتن علوم ادبی و منطق پرداختم و سپس کتاب‌های درسی در زمینه فقه و اصول را در نزد گروهی از بزرگان خواندم، که از آن جمله علامه بزرگوار مرحوم پدرم بود... سپس برای مراحل بالاتر (بخت خارج) در دروس مدرسین بزرگ در سال ۱۳۳۸ حضور یافتم، که نام پنج تن از

اول آید دهه ۵۰، آیت الله العظمی سید ابوالقاسم خویی در کنار فرزند حجت الاسلام والمسلمین سید جمال الدین خویی

این اساتید را ذکر می‌کنم: آیت الله شیخ فتح الله، معروف به شیخ الشریعه اصفهانی / آیت الله شیخ مهدی مازندرانی / آیت الله شیخ ضیاء الدین عراقی / آیت الله شیخ محمد حسین اصفهانی / آیت الله محمد حسین تائینی. از دو نفر اخیر، در زمینه آموزش فقه و اصول، استفاده بیشتری نموده ام، به طوری که سالیانتمادی در نزد هر دو، دوره کامل اصول و چندین فقه را تلمذ می‌نمودم و در همان زمان، بحث هر یک از دو بزرگوار را بر جمعی از شاگردان حاضر در بحث - که گروهی از افضل در میان آنها بودند- تقریر و بیان می‌کردم. مرحوم تائینی آخرین استاد من بود، که همواره در کنار وی بودم. من در مسئله نقل روایت مشایخی دارم، که به من اجازه داده‌اند که از کتاب‌های امامیه و دیگران، از آنها روایت کنم و روی همین اصل، من از طرق متعدد، کتاب‌های چهارگانه خودمان (الکافی، الفقیه، التهذیب، الاستبصار) و هم چنین کتاب‌های جوامع الحدیث اخیر (الوسائل، الوافی، البحار و دیگر کتاب‌های اصحاب خودمان) را، نقل و روایت می‌کنم. از جمله طرق من در نقل حدیث، اجازه‌استاد تائینی از استادش نوری و از طریق است، که در آخر کتابش مستدرک الوسائل معروف به مواقع التجموع آورده است و به خاندان عصمت و طهارت منتهی می‌گردد. من بیشتر به تدریس پرداخته و بحث‌های بسیاری در فقه، اصول و تفسیر داشته‌ام و گروه بی‌شماری از افضل طلاب حوزه نجف اشرف را، تربیت نموده‌ام. بحث‌های من در فقه، دو دوره کامل بحث خارج، بر مبنای کتاب المکاسب شیخ اعظم انصاری بود. البته کتاب‌های دیگری از جمله دو دوره کامل کتاب «صلوه» را هم، تدریس نموده‌ام. در ۲۷ ربیع الاول سال ۱۳۷۷ هجری، تدریس فروع العروه الوثقی تألیف فقیه الطائفه سید محمد کاظم طباطبائی بزدی، از کتاب طهارت را آغاز نمودم...»

بعد منتقل می‌کنند. در دوره انتفاضه شعبانیه، که حکومت صدام به شدت به مردم و حوزه‌های علمیه فشار آورد و بسیاری از مردم بی‌گناه را به شهادت رساند، آیت‌الله خویی نیز گرفتار سختی‌ها و آزارهای رژیم شد. با وجود شکنجه‌ها، تهدیدها و شهادت عزیزانش، او هرگز تسلیم زور و ظلم دین و علم از راه اسلام و بخصوص حوزه‌های شفاف و در حرم امام علی (ع)، آرام گرفت. زندگی و فعالیت‌های علمی و دینی آیت‌الله خویی، میراثی ارزشمند برای جهان اسلام و بخصوص حوزه‌های علمیه شیعه باقی گذاشت، که تا امروز راهنمایی بسیاری از علما و دانشمندان است. او نمونه‌ای از عزم، حکمت و پایداری در برابر ظلم و دشمنی بود و با تمام وجود، خود را وقف تعلیم، ترویج دین و دفاع از مظلومان کرد...

چندی پیش و در سالروز ارتحال آیت الله العظمی خویی، از «زعیم حوزه نجف» در بقعه شیخ نوابی شهر خوی رونمایی شد. تارنمای ناشر، در گزارش این مراسم آورده است: «سی و چهارمین سالگرد ارتحال حضرت آیت‌الله العظمی سید ابوالقاسم خویی (ره) و آئین رونمایی از کتاب زعیم حوزه نجف، با حضور حجت‌الاسلام و المسلمین مصطفی پورمحمدی رئیس مرکز اسناد انقلاب اسلامی، صفاءالدین تبرائیان نویسنده کتاب و مردم و مسئولان خوی، در بقعه شیخ نوابی این شهر برگزار شد. در این مراسم حجت‌الاسلام پورمحمدی با اشاره به نقش اثر گذار مرحوم آیت‌الله خویی در ایجاد اتحاد در جهان اسلام، افزود: در حال حاضر نیز، نیازمند حفظ وحدت پورمحمدی با اشاره به نقش اثر گذار مرحوم آیت‌الله خویی در ایجاد اتحاد در جهان اسلام، افزود: در حال حاضر نیز، نیازمند حفظ وحدت برای مقابله با توطئه‌های صهیونیسم و امریکا هستیم. رئیس مرکز اسناد انقلاب اسلامی به نقش رسانه‌ها در جامعه کنونی اشاره کرد و گفت: امروز رسانه‌ها هم می‌توانند عامل افتراق و اختلاف

با مخاطب می‌سازد و از این طریق، امکان تحریف را کاهش می‌دهد. روایت وقتی به وجدان جهانی برسد، به فشار دیپلماتیک، بسیج افکار عمومی، با تغییر قوانین می‌انجامد. همان طور که افشاشگری کاروان اسرا، به ریزش مشروعیت حکومت آموی منجر شد، روایت پرورش صادقانه امروز نیز، می‌تواند پای‌های مشروعیت حکومت‌ها یا جریانات غالب امروز را تحت تأثیر قرار دهد.

■ ابزارهای پژوهش، هنر و آموزش

توسعه روایت، نیازمند سه‌رکن مکمل است: پژوهش، هنر و آموزش پژوهشگران باید با بررسی همه منابع (حتی منابع خصمانه، تصویری کامل از آن بیابند. هنرمندان می‌توانند با تصویر، استعاره یا صحنه‌آرایی، بخش‌های غیرقابل بیان را منتقل کنند و آموزش، بستر پرورش نسل‌های است که مهارت تشخیص روایت تحریف‌شده از روایت اصل را دارند. تجربه موفق استفاده از فیلم‌های مستند در باره نسل‌کشی‌ها یا برپایی نمایشگاه‌های آگاهی بخش، نشان می‌دهد چگونه یک روایت می‌تواند دهه‌ها زنده بماند. امروز برخی ابزارها به سان واقعیت افزوده، می‌توانند صحنه‌های تاریخی را بازسازی کنند و مخاطب را به قلب ماجرا ببرند. آرشوهای دیجیتال باز، دسترسی آزاد به منابع را برای ارزش‌هایی چون سراسر جهان فراهم می‌کند. پلتفرم‌های مشارکتی روایت نیز، فرصتی می‌دهند که صدای شاهدان ناشناس از نقاط دور هم شنیده شود.

ارزش‌هایی چون صداقت، عدالت، صبر و شجاعت، در روایت اسارت به روشنی دیده می‌شوند. این ارزش‌ها، مرز میان «خبر» و «الهام» را شکل می‌دهند. خبر ممکن است فراموش شود، اما الهام باقی می‌ماند. روایت‌هایی که بُعد انسانی پررنگی دارند، بیش از سایر روش‌ها می‌توانند به تغییرات واقعی در رفتار جمعی منجر شوند.

■ کلام آخر

از کربلا تا جنگ تحمیلی هشت ساله، اسارت نه پایان مبارزه، که آغاز مرحله تازه‌ای از مقاومت بود. مرحله‌ای که در آن، شمشیر و سلاح کنار نهاده شده و زبان و قلم و حتی نگاه و سکوت اسیر، به سلاحی برنده تبدیل گشته‌اند! بی‌حضور این اسرا، نسل‌های بعد تنها با نسخه‌های بازسازی شده و سانسور شده از تاریخ روبه‌رو خواهند شد! نسخه‌ای که دشمن با دقت، برای شکل دادن به ذهن و سبک زندگی آینده آنها پیچیده است.

۱۳۶۹: نمایی از بازگشت آزادگان به وطن

گفت‌وگو با دکتر لیلا افضل‌ی، استاد دانشگاه تهران و روان‌شناس کودک

والدگری دیجیتال نداریم

پدر و مادرها باید همچون راهنما کنار کودکان و نوجوان‌ها بایستند تا آنها یاد بگیرند میان «قند لحظه‌ای» و «سلامت پایدار» انتخاب کنند. کلید اصلی، گفت‌وگو و تنظیم تدریجی است، نه ممنوعیت مطلق

■ حسن فرامرزی

زندگی در هم پیچیده کودکان و نوجوان‌های مادر گوشی‌های موبایل، در بازی‌های آنلاین و فضای مجازی گیجی تازه‌ای وارد زندگی والدین کرده است و به آنها این حس را می‌دهد که کودک یا نوجوان در خانه نیست، یا اینکه ظاهر را خانه است. چگونه می‌شود اجازه نداد جسم و روان کودک در چنین فضایی از سیطره حواسی چنین دنیایی مصون بماند؟

رسانه‌شنری جوان

تجربیات کشورهای دیگر چه در سطح خانواده‌ها، چه در سطح قوانین و چه سیستم‌های آموزشی در این زمینه چگونه است؟ گاهی در خبرها می‌خوانم که حتی در کشورهای پرخودار هم دسترسی کودکان به تلفن‌های هوشمند و ابزارهای ارتباطی مجازی سختگیرانه است، در صورتی که در کشور ما پنج سال رسیده و حتی گاه خانواده‌ها به خود دست کم در حد مشاهده‌تم‌سن دسترسی به تلفن همراه و ابزارهای ارتباطی گاهی به زیر پنج سال رسیده و حتی گاه خانواده‌ها به خود می‌بالند که کودک دو سه ساله آنها مهارت بیشتری نسبت به آنها در استفاده از ابزارهای تلفن همراه دارد. تجربه‌های بین‌المللی در این زمینه چه می‌گوید؟

در ایالات متحده و کانادا، برنامه‌های والدگری دیجیتال شامل جلسات آموزشی، گروه‌های حمایت والدین و برنامه‌های مدارس، موفقیت خوبی در کاهش زمان صرف‌شده کودکان و کاهش احساس بی‌پناهی والدین داشته است (Livingstone & Blum-Ross, 2020). در اروپا نیز کمپین‌های آموزش مهارت‌های دیجیتال در مدارس و رسانه‌ها به والدین و کودکان باعث شده است والدین احساس تسلط بیشتری بر استفاده از فناوری از سوی فرزندان‌شان داشته باشند. در بسیاری از کشورهای پیشرفته، محدودیت و مدیریت استفاده کودکان و نوجوانان از تلفن همراه و ابزارهای دیجیتال جزو سیاست‌های آموزشی و خانوادگی است. حتی با وجود دسترسی گسترده به فناوری، سن شروع استفاده از گوشی و شبکه‌های اجتماعی کنترل می‌شود والدین و مدارس نقش‌های فعال در هدایت تجربه دیجیتال دارند (OECD, 2019). مثلاً در فرانسه قانونی وضع شده است و والدین از گوشی موبایل در مدارس استفاده ممنوع است و فقط در دوره متوسطه با کنترل والدین مجاز است. این اقدام به کاهش وابستگی دیجیتال و افزایش تعامل واقعی کودکان کمک کرده است یا در کره جنوبی کودکان از گوشی موبایل در مدارس استفاده ممنوع است. این اقدام به کاهش تعامل بی‌خانواده (مسعیدی و همدکاران، ۱۳۹۹). این وضعیت نشان می‌دهد بدون سیاست‌گذاری و آموزش والدگری دیجیتال، کودکان و نوجوانان در معرض آسیب‌های روانی، اجتماعی و تحصیلی قرار دارند.

و اگر همچنان ما این رویه را ادامه بدهیم به ویژه محدودیت‌هایی در این باره نباشد، پیامدها چه خواهد بود؟ مصرف طولانی‌مدت و بدون مرز ابزارهای دیجیتال باعث وابستگی ذهنی و رفتاری می‌شود. از طرف دیگر کاهش تعامل اجتماعی واقعی اتفاق خواهد افتاد، چون کودکان زمان کمتری را با والدین، دوستان و طبیعت می‌گذرانند و در نهایت به آسیب تحصیلی و روانی منجر خواهد شد، همچنان که افزایش اضطراب، افسردگی و کاهش کیفیت خواب از پیامدهای شایع گزارش شده است (Keles et al., 2020).

در پایان راهکارهای مؤثر را در چه می‌دید؟

۱- **محدودیت سنی و زمانی:** تعیین سن مناسب برای اولین دسترسی به گوشی و محدودیت ساعات استفاده.
۲- **آموزش والدگری دیجیتال:** خانواده‌ها به ابزارهای عملی برای مدیریت زمان صفحه‌نمایش و انتخاب محتوای مناسب مجهز شوند.
۳- **فعالیت جایگزین:** ارائه برنامه‌های جذاب غیردیجیتال در مدرسه و خانه که نیاز کودکان به سرگرمی و تعامل را تأمین کند.
۴- **قوانین و سیاست‌های ملی:** ترکیب محدودیت‌ها و آموزش والدگری دیجیتال و ارائه فعالیت‌های جایگزین، کلید کاهش آسیب‌ها و تقویت تعامل واقعی کودکان است. ایران نیز می‌تواند با الگوبرداری از این تجربه‌ها و آموزش والدگری دیجیتال، شرایط سالم‌تری برای کودکان فراهم کند.

است (OECD, 2019). مثلاً در نروژ و سوئد رسانه‌ها برنامه‌های آموزش والدین و نوجوانان در حوزه دیجیتال را به صورت دوره‌ای منتشر می‌کنند و متخصصان را در خط مقدم اطلاع‌رسانی قرار می‌دهند، اما وقتی رسانه‌ها نقش آموزش عملی و راهکارسازی را نادیده می‌گیرند، خانواده‌ها و نوجوانان در معرض آسیب‌های روانی، اجتماعی و تحصیلی قرار می‌گیرند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند نبود اطلاع‌رسانی تخصصی باعث افزایش اضطراب والدین و استفاده بیش از حد کودکان از فناوری می‌شود (Kuss & Griffiths, 2017).

به نظر می‌رسد در این باره می‌توان دست کم سه راهکار پیشنهادی را ارائه کرد:

۱. **ترویج آموزش رسانه‌ای توسط متخصصان:** رسانه‌ها باید با روان‌شناسان و جامعه‌شناسان همکاری کنند تا راهکارهای عملی قابل اجرا و مرحله‌ای ارائه شود.
۲. **ترویج کمپین‌های ملی و محلی:** مانند برنامه‌های کره جنوبی و اسکاتلندایی که محدودیت‌های هوشمند، اطلاع‌رسانی و آموزش ترکیب شده‌اند.
۳. **مشارکت خانواده و مدارس:** ارائه برنامه‌های تربیتی آموزشی- سرگرمی که والدین و کودکان را همزمان درگیر و هم مهارت‌ها و هم آگاهی ایجاد کنند.

اگر بخواهم سخن خود را در این بخش جمع بندی کنم عقب‌ماندگی فرهنگی نسبت به فناوری نه یک ضعف فردی است و نه صرفاً یک مشکل رسانه‌ای، بلکه محصول تعامل پیچیده‌ای از سرعت بالای فناوری، کمبود آموزش تخصصی و تمرکز رسانه‌ها بر جذابیت و مخاطب است. تنها با همکاری نهادهای آموزشی، رسانه‌ها و متخصصان می‌توانیم فاصله بین فناوری و فرهنگ استفاده سالم را کاهش دهیم.

پدر و مادرها جایگزین و آلت‌ناتیو ندارند، به ویژه پدر و مادرهایی که دست‌شان برای نام‌نویسی کودکان در کلاس‌های گران‌ورزشی و هنری بسته است و به نوعی دچار این عذاب وجدان هستند که دارند به کودکان و نوجوان‌های خود رشوه می‌دهند که آن محرومیت را حس نکنند. آیا خانواده‌ها نوعی بی‌پناهی تحمیل شده را تجربه می‌کنند؟ آیا می‌شود به راهکارهایی ترمیمی در این زمینه رسید؟

همین طور است. والدین بسیاری از کودکان و نوجوانان امروز، هم‌زمان با مشاهده اعتیاد دیجیتال فرزندان‌شان، احساس استیصال و بی‌پناهی می‌کنند. همچنان که اشاره کردید از یک سو ناراحت و نگران هستند که فرزندان‌شان بیش از حد با تلفن همراه یا بازی‌های آنلاین وقت می‌گذرانند و از تعاملات واقعی و طبیعت دور شده است، از سوی دیگر، اغلب گزینه جایگزینی که بتواند جای خالی گوشی را پر کند، در دسترس ندارند: کلاس‌های گران‌قیمت هنری، ورزشی یا تفریحی، محدود و هزینه‌بر است. این تضاد باعث می‌شود والدین گاهی احساس کنند در حال «رشوه دادن» به فرزند برای جبران محرومیت‌های دیگر هستند.

اصلاً چرا این احساس بی‌پناهی شکل می‌گیرد؟

به طور اختصار در سه علت می‌توان ریشه‌های این احساس را برشمرد:

۱. **کمبود دانش و ابزار عملی:** بسیاری از والدین نمی‌دانند چگونه محدودیت‌های هوشمند و مدیریت زمان صفحه‌نمایش را پیاده کنند (Twenge, 2019).
۲. **فشار اجتماعی:** وقتی همه خانواده‌ها گوشی در اختیار کودک می‌گذارند، والدینی که تلاش می‌کنند محدودیت ایجاد کنند، تحت فشار اجتماعی قرار می‌گیرند.
۳. **عدم پشتیبانی سیستم‌تیک:** مدارس و رسانه‌ها هنوز نقش فعال و راهنمایی‌کننده کافی ندارند و والدین اغلب تنها هستند.
پیامدهای روانی این تنها ماندن چیست؟

این بی‌پناهی می‌تواند اضطراب و احساس گناه والدین را افزایش دهد و باعث شود واکنش‌های هیجانی یا افراطی، مثل ممنوعیت کامل یا تنبیه شدید، شکل بگیرد. چنین واکنش‌هایی اغلب اثر معکوس دارد و کودک را بیشتر به فضای دیجیتال وابسته می‌کند (Radetsky et al., 2016).

نشان می‌دهد راهکارهای ترمیمی و حمایتی شامل چند محور هستند:

۱. **تنظیم مرزهای تدریجی و شفاف:** نه ممنوعیت کامل و نه آزادی بی حد، بلکه ایجاد قوانین روشن، قابل

می‌آید آثار و حواسی خود را بر جای می‌گذارد و سال‌ها بعد ممکن است ما از خود بیرسیم راستی چطور می‌شود از این وسیله با فناوری استفاده کرد. چرا ما این قدر نسبت به فرهنگ به کارگیری و توجه به حواسی و ارائه راهکار غافل هستیم؟ مثلاً چرا در رسانه‌های خود از زبان متخصصان به ویژه روان‌شناسان کمتر به طرح مسئله و ارائه راهکار می‌پردازیم؟

در بسیاری از کشورها، فناوری همواره سریع‌تر از فرهنگ استفاده از آن گسترش یافته است. در ایران نیز مشابه این الگو دیده می‌شود: ابتدا یک ابزار یا رسانه جدید وارد جامعه می‌شود، سپس آثار و پیامدهای آن آشکار می‌شود و سرانجام پس از سال‌ها، متخصصان و رسانه‌ها درباره چگونگی استفاده سالم و ارائه راهکارها بحث می‌کنند (عزیزی و همکاران، ۱۳۹۹). این تأخیر باعث می‌شود جامعه با «فقدان آگاهی عملی» و «واکنش‌های غیرسیستمی» روبه‌رو شود اما چند عامل اصلی در این عقب‌ماندگی نقش دارند:

۱. **سرعت بالای فناوری در مقایسه با آموزش عمومی:** فناوری با سرعتی وارد زندگی روزمره می‌شود که سیستم آموزشی و رسانه‌ای ما فرصت کافی برای تحلیل و تنظیم راهکار ندارد.
۲. **کمبود فرهنگ‌سازی تخصصی:** آموزش و رسانه‌ها کمتر به نقش متخصصان، به ویژه روان‌شناسان و جامعه‌شناسان، در ارائه راهکارهای عملی می‌پردازند. اغلب محتوا محدود به هشدارها و پیام‌های کوتاه است، نه آموزش عملی و مرحله‌ای (جهانبخش و شادمان، ۱۳۹۸).
۳. **تمرکز بر رسانه‌ها بر جذابیت و سرگرمی:** رسانه‌ها به دلیل نیاز به جذب مخاطب، تمایل دارند خبرها و گزارش‌های کوتاه و جذاب ارائه کنند، نه تحلیل عمیق و ارائه راهکارهای کاربردی. این باعث می‌شود صدا و تجربه متخصصان کمتر شنیده شود. البته در کشورهای پیشرفته نیز الگوهای مشابهی وجود دارد، اما تفاوت در سرعت پاسخدهی و تنظیم سیاست‌هاست، به عنوان مثال در کره جنوبی، دولت محدودیت‌های زمانی برای استفاده نوجوانان از بازی‌های آنلاین تعریف کرده و کمپین‌های آگاهی‌بخشی توسط روان‌شناسان در رسانه‌ها گسترده می‌شود.

همین طور است. والدین بسیاری از کودکان و نوجوانان امروز، هم‌زمان با مشاهده اعتیاد دیجیتال فرزندان‌شان، احساس استیصال و بی‌پناهی می‌کنند. همچنان که اشاره کردید از یک سو ناراحت و نگران هستند که فرزندان‌شان بیش از حد با تلفن همراه یا بازی‌های آنلاین وقت می‌گذرانند و از تعاملات واقعی و طبیعت دور شده است، از سوی دیگر، اغلب گزینه جایگزینی که بتواند جای خالی گوشی را پر کند، در دسترس ندارند: کلاس‌های گران‌قیمت هنری، ورزشی یا تفریحی، محدود و هزینه‌بر است. این تضاد باعث می‌شود والدین گاهی احساس کنند در حال «رشوه دادن» به فرزند برای جبران محرومیت‌های دیگر هستند.

بسیاری از والدین تصور می‌کنند اگر کودک‌شان زمان زیادی با گوشی سپری می‌کند، این یعنی آنها در تربیت دچار «وادادگی» شده‌اند. اما یافته‌های روان‌شناسی تربیتی نشان می‌دهد که این پدیده بیش از آن که به ضعف والدین مربوط باشد، حاصل ساختارهای محیطی و اجتماعی است. والدین تحت فشارهای اقتصادی، مشغله‌های کاری و نبود فضاهای جایگزین برای بازی یا تفريح کودکان قرار دارند. در چنین شرایطی، گوشی هوشمند نه ساده‌ترین و ساده‌ترین و در دسترس ترین «سرگرم‌کننده» می‌شود، بنابراین تسليم شدن والدین به دهنده‌های واقعی این وابستگی در کودکان و نوجوان‌ها چیست؟

مستعد اختلال خواب، مشکلات بینایی و کم‌تحرکی ناشی از استفاده افراطی‌اند (Twenge et al., 2019). تجربه‌های میدانی و پژوهش‌ها در این باره چه می‌گویند؟

در پژوهشی که در ایران روی نوجوانان دبیرستانی انجام شد، مشخص شد بیش از ۶۰ درصد آنها نشانه‌های استفاده مشکل‌ساز از اینترنت را دارند: نشانه‌هایی مثل افت تحصیلی، خستگی مزمن و کاهش تعامل با خانواده (Saled et al., 2020). در مطالعات جهانی هم یافته‌ها مشابه‌اند: وابستگی دیجیتال با افسردگی، اضطراب و حتی احساس تنهایی بیشتر مرتبط است (Keles et al., 2020).

گاهی در این لحظه‌ها فشار خردکننده‌ای را روی شانه‌های خود حس می‌کنم. این تجربه البته در مورد بسیاری از والدین می‌تواند صدق کند. تصور کنید خسته و یک‌کار ۱۲ساعته به خانه برگشته‌اید و واقعاً نایب ندارید و جسم و روان تان نیاز به استراحت دارد. آن وقت کودک خود را می‌بینید که به کانه‌ای تکیه داده و دارد Call of Duty بازی می‌کند. مدام در فضای این بازی آدم می‌کشد، در فضای بازی بدن بسیار ورزیده، تراشیده و چابکی دارد اما بیرون از آن فضای بازی می‌بینم که دست کم ۱۰کیلو و بیشتر اضافه وزن دارد. اینکه من تشخیص می‌دهم او راه را درست نمی‌رود و دارم او را از دست می‌دهم و از آن سو نمی‌توانم هیجانی را باید مهار کنم اما چگونه؟ چه باید کرد؟

پژوهش‌ها می‌گویند که کلید اصلی، گفت‌وگو و تنظیم تدریجی است، نه ممنوعیت مطلق. والدینی که به جای سرزنش، درباره تجربه فرزندشان در فضای مجازی پرس‌وجو می‌کنند و در کنارش قرار می‌گیرند، موفق‌ترند. مثلاً همراهی در یک بازی آنلاین یا تماشای مشترک یک ویدیو می‌تواند فرصت خوبی برای آموزش «مرزهای سالم» باشد. گاهی این کار را می‌کنم. مثلاً یک بازی خوبی دارد به نام «های کرافت» که در آن سازه‌هایی می‌سازد و فضای شخصی خود را درست می‌کند، مثلاً می‌بینم برای خود استخر ساخته و می‌رود از بالای می‌پرد داخل استخرش. وقتی همراهی‌اش می‌کنم شادی را کاملاً در چهره‌اش می‌بینم.

بله، بخشی از مسئولیت ما در این باره همراهی است. اگر بخواهم سخن خود را در این بخش جمع بندی کنم کودکان و نوجوانان بسیار آسیب‌پذیرتر ما بزرگسالانند؛ نه به دلیل ضعف شخصی، بلکه به خاطر ساختار مغزی، مرحله رشد روانی و شدت الگوریتم‌های اعتیادآور. وظیفه ما والدین این نیست که این چنان را حذف کنیم، بلکه باید همچون راهنما کنارشان بایستیم تا یاد بگیرند میان «قند لحظه‌ای» و «سلامت پایدار» انتخاب کنند.

ما معمولاً در ایران دچار عقب‌ماندگی نسبت به فرهنگ استفاده از فناوری هستیم. اول فناوری

در هر حال شما و مادرش «واداده» نشده‌اید، بلکه درگیر پدیده‌ای جهانی هستید. آنچه اهمیت دارد این است که بدانید هنوز می‌توان با گام‌های کوچک، مرزهای سالم‌تری برای حضور فناوری در زندگی کودک تعریف کرد. به جای سرزنش خودتان، به تدریج قواعد مشترکی بسازید تا هم دنیای دیجیتال کودک حفظ شود و هم او دوباره با گل‌ها، غروب آفتاب و بازی‌های واقعی آشتی کند.

ما به عنوان بزرگ‌ترها در این یک‌دهه اخیر که تلفن‌های هوشمند به طرزعجاب آوری، وابسته‌مان کرده‌اند عوارض این اعتیاد را به عینه در جسم و روان خود حس می‌کنیم. گاهی چرخش در اکسپلور اینستاگرام شبیه نوعی قند دادن به روان است. کلیپ‌های کوتاه و سرگرم‌کننده می‌توانند برای دقایق و ساعاتی بین ما و مسائل درونی مان فاصله بیندازند اما مازاد طری عمیقاً متوجه هستیم که این چرخش‌های بی‌سر و ته در فضای مجازی مثل مسکن‌ها یا تخدیرکننده‌هایی هستند که اجازه نمی‌دهند ما با مسائل بنیادین خود روبه‌رو شویم. حال به نظر می‌رسد کودکان و نوجوان‌ها در چنین فضایی آسیب‌پذیرتر هم باشند و وابستگی به این فضا، جسم و روان آنها را بیشتر تحت تأثیر قرار می‌دهد. پژوهش‌ها و تجربیات میدانی شما در این زمینه چه می‌گویند؟

تصور اشتباهی است، ما بزرگسالان وقتی بی هدف در اینستاگرام یا شبکه‌های دیگر می‌چرخیم، شبیه کسی هستیم که به روان خود «قند» تزریق می‌کند. چند دقیقه‌ای حال مان خوب می‌شود اما بعد احساس خالی بودن و حتی عذاب وجدان داریم. حالا پرسش این است: اگر ما با ذهن پخته‌تر و تجربه بیشتر چنین وضعیتی داریم، کودکان و نوجوانان چطور؟ آیا آنها آسیب‌پذیرتر نیستند؟ پژوهش‌های علوم اعصاب نشان می‌دهد الگوریتم‌های شبکه‌های اجتماعی و بازی‌های آنلاین دقیقاً بر پایه سیستم پاداش دوپامینی در مغز (Montag et al., 2021) طراحی شده‌اند، یعنی هر «لایک» هر مره برده در بازی یا هر ویدیوی کوتاه، مانند دوزی از یک ماده محرک عمل می‌کند. این «پاداش فوری» به مغز می‌آموزد که دوباره و دوباره به صفحه برگردد. بزرگسالان با وجود تجربه و مهارت‌های خودتنظیمی، باز هم به سختی می‌توانند از این چرخه بیرون بیایند؛ حال تصور کنید کودکی که هنوز قشر پیش‌پیشانی مغزش (مسئول تصمیم‌گیری و کنترل تکانه‌ها) کامل رشد نکرده، چقدر راحت‌تر در این دام گرفتار می‌شود (Casey et al., 2019).

پس در واقع والدین می‌توانند انصاف به خرج دهند و از پنج‌رنگاه آن کودک یا نوجوان به دانستن نگاه کنند.

بله، دست کم از سه منظر می‌توان به تفاوت بزرگسال و کودک در این باره نگاه کرد:

۱. **توانایی تنظیم هیجان:** بزرگسال می‌تواند تشخیص دهد که حالا نیاز دارد گوشی را کنار بگذارد و کمی استراحت کند اما کودک چنین مهارتی ندارد و معمولاً به جای توقف، بیشتر غرق می‌شود.
۲. **هویت‌یابی:** نوجوان‌ها در مرحله شکل‌گیری هویت هستند و فضای مجازی برایشان حکم آزمایشگاه هویت دارد. این امر فرصت‌هایی می‌آفریند اما هم‌زمان احتمال مقایسه‌های ناسالم و کاهش عزت نفس را بالا می‌برد (Uhls et al., 2017).

۳. **وابستگی جسمی و خواب:** کودکان و نوجوانان بیشتر

کودکان و نوجوان‌های ما روز به روز به ابزارهای ارتباط مجازی، تلفن‌های هوشمند و بازی‌های آنلاین وابسته می‌شوند. من کودک ۱۰ساله‌ای دارم که حتی وقتی غذا می‌خورد، تلفن همراه او به عنوان بخشی از تجربه غذا خوردن وسط سفره خودنمایی می‌کند چون او نمی‌خواهد از شخصیت‌های محبوب خود جدا شود بنابراین حتی موقع غذا خوردن، با تریک، آقای خرچنگ و باب اسفنجی باید کنار بشقاب او باشند یا مثلاً ارتباط او با طبیعت قطع است. کمتر گل‌ها را می‌بیند یا غروب آفتاب را تماشا می‌کند. در عین حال که این وضعیت ترسناک به نظر می‌رسد اما من و مادرش تسلیم این رفتار او نشده‌ایم. آیا ما به عنوان پدر و مادرها دچار وادادگی شده‌ایم؟

در سال‌های اخیر، صحنه‌ای که بسیاری از والدین تجربه می‌کنند شبیه همان چیزی است که شما شرح دادید: کودک کی که هنگام غذا خوردن حاضر نیست از گوشی همراه یا شخصیت‌های کارتون محبوبش جدا شود و حتی «باب اسفنجی» و «پاتریک» باید کنار بشقابش باشند. این وضعیت در نگاه اول ممکن است نشانه «وادادگی والدین» به نظر برسد اما اگر دقیق‌تر بررسی کنیم، تصویر پیچیده‌تر از آن است.

منظور تان از پیچیدگی چیست؟

کودکان امروز در تسلیی رشد می‌کنند که فناوری‌های دیجیتال آموزش جدایی‌ناپذیر زندگی آنهاست. برای آنها، گوشی هوشمند تنها یک وسیله نیست، بلکه نوعی «میدان بازی»، «دوست همراه» و «ابزار هویت‌سازی» است. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که کودکان هشت تا ۱۲ ساله به‌طور میانگین روزانه بین چهار تا شش ساعت درگیر رسانه‌های دیجیتال هستند (Rideout et al., 2019).

بنابراین وابستگی کودک شما نه یک استثنا، بلکه بخشی از الگوی عمومی نسل جدید است.

بسیار خب! آیا ما در این شرایط می‌توانیم به یک الگوی رفتاری برسیم که از کودک و نوجوان خود در برابر آسیب‌های این سبک زندگی که آنها را دربر گرفته محافظت کنیم؟ مثلاً در خبر می‌خوانیم که فلان چشم پزشکی با متخصصان توبیدی دارد هشدار می‌دهد که بین کودکان و نوجوان‌ها به شدت در معرض تخریب است. این خبرها من را به عنوان پدر تحت فشار روانی قرار می‌دهد و حس می‌کنم او را به حال خود رها کرده‌ام.

بسیاری از والدین تصور می‌کنند اگر کودک‌شان زمان زیادی با گوشی سپری می‌کند، این یعنی آنها در تربیت دچار «وادادگی» شده‌اند. اما یافته‌های روان‌شناسی تربیتی نشان می‌دهد که این پدیده بیش از آن که به ضعف والدین مربوط باشد، حاصل ساختارهای محیطی و اجتماعی است. والدین تحت فشارهای اقتصادی، مشغله‌های کاری و نبود فضاهای جایگزین برای بازی یا تفريح کودکان قرار دارند. در چنین شرایطی، گوشی هوشمند به ساده‌ترین و در دسترس ترین «سرگرم‌کننده» تبدیل می‌شود، بنابراین تسليم شدن والدین به دهنده‌های واقعی این وابستگی در کودکان و نوجوان‌ها چیست؟

تحقیقات نشان می‌دهند که وابستگی شدید به گوشی می‌تواند

• مهارت‌های اجتماعی و همدلی را کاهش دهد (Uhls et al., 2014).

• تجربه‌های طبیعی مثل تماشای آسمان یا بازی آزاد را محدود کند که این خود با کاهش تمرکز و افزایش اضطراب همراه است.

• چرخه خواب و کیفیت روابط خانوادگی را مختل کند (Twenge & Campbell, 2018).

در چنین شرایطی والدین چه می‌توانند بکنند؟ من درک می‌کنم که راهکار در رفتارهای هیجانی و از سر خشم نیست، من باید بتوانم به آن کودک یا نوجوان پیشنهادی ارائه کنم اما گاهی واقعاً حس می‌کنیم دست‌مان در این باره خالی است.

بهبیند راحل در «ممنوعیت کامل» نیست، چون این کار اغلب باعث مقاومت بیشتر کودک می‌شود. رویکرد مؤثرتر، همان چیزی است که روان‌شناسان «والدگری آگاهانه دیجیتال» می‌نامند، یعنی والدین نه تسلیم کامل شوند و نه کنترل سختگیرانه غیرعملی داشته باشند، بلکه:

۱. زمان‌ها و مکان‌های بدون گوشی تعریف کنند؛ مثلاً سر سفره یا پیش از خواب.
۲. جایگزین‌های واقعی و کم‌هزینه فراهم کنند؛ مثل قدم‌زدن خانوادگی، بازی‌های رومیزی یا فعالیت‌های هنری خانگی.
۳. خودشان الگوی استفاده باشند؛ کودک وقتی می‌بیند پدر و مادر هم هنگام غذا مشغول گوشی‌اند، چرا باید قاعدۀ متفاوت بپذیرد؟

اثر مکانیسم ماشه بر اقتصاد روانی است یا واقعی؟!

■ **احمد شفیعی - پژوهشگر اقتصادی**

در روزهای اخیر، یکی از کلیدی ترین چالش‌های پیش‌روی دیپلماسی ایران، نحوه تعامل با سه کشور اروپایی عضو برجام در مورد مسئله «مکانیسم ماشه» است. این سازو کار که با خوش‌بینی قابل توجه به طرف غربی در برجام گنجانده شد و در ایام پایانی آن از سوی تروئیکای اروپایی به صورت جدی مطرح شده است. ■■■

■ **مکانیسم ماشه چیست؟ اگر نارا حتی به قبل برگردیم!**

بندهای ۳۶ و ۳۷ برجام به سازو کار حل اختلاف میان طرف‌های توافق اختصاص دارد. مطابق بند ۳۷، اگر یکی از طرفین احراز کند که طرف مقابل به تعهدات خود پایبند نبوده است، می‌تواند موضوع را به شورای امنیت سازمان ملل متحد ارجاع دهد. فرآیند بررسی این شکایت حدود ۳۰ روز به طول می‌انجامد. در صورت عدم رفع اختلاف در این مدت، شورای امنیت باید در مورد تمدید تعلیق قطعنامه‌های پیشین علیه ایران رأی‌گیری کند. نکته کلیدی در این سازو کار آن است که هر یک از پنج عضو دائم شورای امنیت می‌توانند با و توئی خود، مانع از تمدید تعلیق شده و باعث بازگشت خود کار تمامی قطعنامه‌های شورای امنیت علیه ایران (از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۰) شوند. به وضوح می‌توان دریافت که این سازو کار به‌صورت ساختاری به زیان ایران طراحی شده است. نکته تلخ ماجرا انجاست حتی در زمانی که امریکا یک‌جانبه از برجام خارج شد، در صورت اقدام ایران برای شکایت و ارجاع پرونده به شورای امنیت یا وتوی امریکا تمامی قطعنامه‌ها علیه ایران فعال می‌شد. اکنون و در آستانه پایان سال دهم برجام - که طبق مفاد این توافق، قطعنامه‌های پیشین لغو می‌شوند- کشورهای اروپایی در دقیقه ۹۰، فرایند فعالسازی مکانیسم ماشه را آغاز کرده‌اند؛ اقدامی که می‌توان آن را بیش از هر چیز تلاشی برای تحت فشار قراردادن ایران و اخذ امتیازات بیشتر دانست.

■ **تحلیل اثرات اقتصادی؛ واقعیت یا توهم؟**

برخی از رسانه‌ها و مسئولان داخلی، نگرانی عمیقی از تبعات فعال شدن مکانیسم ماشه ابراز کرده‌اند. این نگرانی ریشه در فضای دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰ شمسی دارد؛ دورانی که به دلیل رفتار سیاسی یا تحلیل نادرست از واقعیت‌های روابط بین‌الملل، قطعنامه‌های شورای امنیت بیش از حد جدی گرفته می‌شد، اما در عمل تحریم‌های یک‌جانبه امریکا اثرگذاری به مراتب بیشتری نسبت به تحریم‌های شورای امنیت داشته‌اند. امروزه و پس از اثبات حقانیت ایران به کشورهای همسوس و همچنین کاهش اثرگذاری نسبی تحریم‌های امریکا، نگرانی از فعال شدن مکانیسم ماشه بیش از آنکه مبتنی بر واقعیت باشد، شبیه به «ترس از لولو»ست. نکته کلیدی در مورد اثرات تحریم‌های شورای امنیت این است که طبق مفاد قطعنامه‌ها (از جمله قطعنامه ۱۹۲۹ به عنوان گسترده‌ترین مورد)، این تحریم‌ها صرفا بر بخشی از صنایع هسته‌ای و نظامی ایران متمرکز هستند. برای مثال، این قطعنامه‌ها به کشور اجازه می‌دهند در صورت

وجود مدارک، کشتی‌های حامل محموله‌های مرتبط با برنامه هسته‌ای ایران را بازرسی و در صورت لزوم توقیف کنند. بنابراین، محتوای این قطعنامه‌ها ارتباط مستقیم و گسترده‌ای با بدنه اصلی اقتصاد ایران، از جمله فروش نفت ندارد. شاهد این ادعا آن است که پس از تصویب همین قطعنامه‌ها در گذشته، اثر قابل توجهی بر حجم کلی تجارت خارجی ایران مشاهده نشد، اگر چه هزینه‌های جانبی مانند بیمه و حمل‌ونقل دریایی را افزایش داد.

■ **ظرفیت اقتصاد ایران برای عبور از تحریم‌ها**

آنچه به‌واقع باعث کاهش محسوس فروش نفت ایران در ابتدا و انتهای دهه ۹۰ شد، دو موج تحریم‌های یک‌جانبه امریکا بود. با این وجود، تاجار و مسئولان ایرانی به مرور زمان راه‌های متعددی برای دور زدن این تحریم‌ها شناسایی کردند؛ به گونه‌ای که مقامات امریکایی به صورت علنی به شکست راهبرد «فشار حداکثری» اعتراف کرده‌اند. از آغاز دور جدید تحریم‌ها در دوران ترامپ نیز اگرچه فشارها تشدید شد، اما داده‌های شش ماه گذشته حاکی از اثرگذاری ناچیز این تحریم‌ها بر حجم فروش نفت ایران دارد. این امر نشان می‌دهد شبکیه فروش نفت ایران توانسته است خود را در برابر فشارهای امریکا مصون سازد. این موفقیت خود سندی دیگر بر عدم اثرگذاری محسوس مکانیسم ماشه بر اقتصاد ایران است.

بررسی اثرات قطعنامه‌های شورای امنیت و تحریم‌های امریکا نشان می‌دهد فعالسازی مکانیسم ماشه به خودی خود نمی‌تواند اثر حقیقی و محسوسی بر تجارت و اقتصاد ایران داشته باشد. با این حال، برخی رسانه‌ها با بزرگ‌نمایی ابعاد این تهدید، نه تنها به ایجاد جو روانی منفی دامنی می‌زنند، بلکه ممکن است در فرآیند تصمیم‌گیری سیاسی نیز اختلال ایجاد کنند.

نکته حیاتی در قبال مکانیسم ماشه این است که اثر اصلی آن بیش از آنکه در حوزه واقعی اقتصاد باشد، در سطح روانی و انتظارات عمل می‌کند، یعنی اگر مدیریت نشود، نقدینگی سرگردان را به سمت بازارهای نامولد و مانند ارز، طلا و حتی مسکن سوق می‌دهد و نتیجه آن کاهش ارزش پول ملی، افزایش تورم و افت سرمایه‌گذاری مولد خواهد بود.

مواجهه درست در اینجا نه صرفا کنترل بازار، بلکه کنترل روایت و مدیریت انتظارات است. از این‌رو حضور فعال و هماهنگ مسئولان در رسانه‌ها برای توضیح ابعاد واقعی ماجرا به کارگیری سیاست ارزی مدیریت‌شده و تزریق هدفمند منابع در مقاطع حساس، اعمال ابزارهای مالی و مالیاتی برای کاهش جذابیت بازارهای نامولد و در مقابل هدایت نقدینگی به سمت اوراق و بازار سرمایه، تقویت پیام‌های اعتمادساز درباره ثبات تجارت خارجی و کالاهای اساسی و پرهیز کامل از ارسال سیگنال‌های متناقض به بازار، مجموعه راهبردهایی است که می‌تواند اثر روانی مکانیسم ماشه را مهار کرده و مانع از سرریز آن به بطن اقتصاد شود.

۲ گزارش یک هادی اسماعیلی

یکی از وام‌های بسیار مهم در حوزه توانمندسازی اقشار محروم، وام اشتغال است و سازو کار موقفی در چند سال اخیر با واسطه‌گری نهادهای تخصصی غیردولتی حوزه اشتغال محرومان ایجاد شده است، ولی در کمال تعجب در بودجه سال ۱۴۰۴، با وجود افزایش میزان وام اشتغال، سهم نهادهای تخصصی غیردولتی در این حوزه کاهش یافت و به جای آن سهم دولتی‌ها از سهمیه وام اشتغال بدون تجر به موفق و سابقه بسیاری بد دولت در این زمینه افزایش یافت. ■■■

وام اشتغال یکی از کلیدی‌ترین ابزارهای سیاستگذاری در حوزه توانمندسازی اقشار محروم به شمار می‌رود. این وام در سال‌های اخیر با هدف حمایت از افراد فاقد سرمایه و منابع اولیه برای ورود به عرصه تولید و کسب و کار طراحی و اجرا شده است. اهمیت این وام نه تنها از منظر اقتصادی، بلکه از حیث اجتماعی نیز حائز توجه است، چرا که با اقشار ضعیف جامعه امکان می‌دهد تا با تکیه بر توانمندی‌های خود و بدون نیاز به کمک‌های بلاعوض دولت، مسیر استقلال اقتصادی و اشتغال پایدار را در پیش گیرند.

با وجود آنکه در چند سال اخیر سازو کار توزیع این وام از طریق نهادهای تخصصی غیردولتی توانسته است تجربه‌ای موفق و قابل اتکا در کشور ایجاد کند، اما در بودجه سال ۱۴۰۴ تغییرات نگران‌کننده‌ای رخ داده است. براساس این تغییرات، سهم نهادهای غیردولتی متخصص در حوزه اشتغال از منابع وام کاهش یافته و در مقابل، سهم دستگاه‌های دولتی فاقد تجربه و سابقه در این زمینه افزایش پیدا کرده است. این تغییر نه تنها خطر از بین رفتن دستاوردهای سال‌های گذشته را به همراه دارد، بلکه می‌تواند بار دیگر کشور را وارد چرخه‌ای از پول‌پاشی‌های بی‌هدف کند که هیچ ثمری جز اتلاف منابع ملی نخواهد داشت.

تجربه‌های ناموفق گذشته در زمینه تخصیص اعتبارات بانکی از سوی دولتی‌ها و همچنین عدم وجود سابقه در توزیع وام‌های اشتغال توسط نهادهای دولتی نظیر معاونت توسعه روستایی سبب شده است که سهم دولت از وام اشتغال به جای برخورد به هدف، به نوعی پول‌پاشی تبدیل شود که نه تنها موفقیت خاصی در اهداف اشتغال آفرینی ندارد، بلکه با توجه به ماهیت دولتی بودن نهاد، پاسخگویی در آسن زمینه نیز ایجاد نمی‌شود. وام اشتغال وام بسیار مهمی در زمینه ایجاد شغل برای اقشار ضعیف جامعه است و سازو کار تحقق آن نیز بسیار مهم و کلیدی است و نهادهای غیردولتی تخصصی در این زمینه، با آمار و ارقام مشخص توانسته‌اند تعداد زیادی از اقشار محروم تحت پوشش

۲ گزارش یک حسام کمالی

ناکار آمدی در تحقق اهداف وام اشتغال با کاهش سهم نهادهای تخصصی در زمینه اشتغال محرومان!

سهم نهادهای تخصصی از وام اشتغال کاهش و سهم دولتی‌ها با دخالت کابینه افزایش یافت

کریم یزدی خواه، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با «جوان»، اهمیت نقش مجلس در تعیین سهم وام‌های اشتغال درون بودجه ۱۴۰۴ و عدم واگذاری این اختیار مهم مجلس را به دولت در بودجه ۱۴۰۵ تشریح کرد

سیدرسول عزیزی امیران

نخست ممکن است این تغییر به دلیل افزایش کلی منابع وام اشتغال چندان نگران‌کننده به نظر نرسد، اما واقعیت آن است که تجربه‌های پیشین نشان می‌دهد ورود مستقیم نهادهای دولتی به فرآیند توزیع وام اشتغال نه تنها به تحقق اهداف اصلی منجر نخواهد شد، بلکه این منابع عظیم مالی را به ورطه هدررفت و پول‌پاشی بی‌ثمر خواهد کشاند.

این کارشناس اقتصادی، با اشاره به دلیل نگرانی از ورود نهادهای دولتی در داشتن سهم از وام اشتغال و پرداخت با نظر آنها به عنوان یک رویکرد غیرقابل تعمیم‌تر از همه موارد را برای پاسخگویی، این منابع و هدررفت و پول‌پاشی بی‌ثمر خاطر نشان کرد. علت اصلی این نگرانی‌ها، تجربه‌های تلخ گذشته از عملکرد دولت در زمینه تخصیص اعتبارات بانکی و حمایت‌های اشتغال است. بارها دیده‌ایم که منابع قابل توجهی به عنوان وام یا تسهیلات اشتغال در اختیار دستگاه‌های دولتی قرار گرفته، اما به دلیل ضعف در شناسایی دقیق

جامعه هدف، نبود نظارت مؤثر، بروکراسی پیچیده و مهم‌تر از همه نداشتن اراده برای پاسخگویی، این منابع یا به دست افراد غیرنیازمند رسیده یا در فعالیت‌های غیرمرتبط هزینه شده یا اصلا به نتیجه‌ای نرسیده است. در بسیاری از موارد، تسهیلات پرداخت‌شده از مسیر دولت به سرعت به مطالبات معوق بانکی تبدیل شده است، چرا که نه طرح‌ها واقعی و اقتصادی بوده‌اند و

نهادهای تخصصی غیردولتی در این حوزه کاهش و به جای آن سهم دولتی‌ها از سهمیه وام اشتغال بدون مهم نظیر تأمین انرژی یا تأمین غذا به عنوان نیازهای رفاه‌پردی جامعه و دولت را افزایش دهند. با اضافه شدن سازو کارهای دولتی و نهادهای غیر پاسخگو نه تنها اهداف اصلی این وام که اشتغال آفرینی یا پایدار است، محقق نخواهد شد، بلکه این وام کارگرد خود را نیز از دست خواهد داد. متأسفانه مجلس نیز با این بین بردن اختیار خود در تعیین سهم هر نهاد از کل میزان وام اشتغال و سپردن تعیین این موضوع به دولت نه تنها

اشتباه بزرگی مرتکب شد، بلکه با گذشت شش ماه از سال، هنوز هم سهم نهایی هر نهاد مشخص نشده و وقتی هنوز سهم تعیین نشده است، پرداخت وام اشتغال که اصلا انجام نشده است. این وضعیت مخرب برای وام اشتغال نتیجه‌انتقال اشتباه وظیفه تعیین سهم هر نهاد از مجلس به دولت است که وضعیت بفرنجی برای وام اشتغال در سال ۱۴۰۴ ایجاد کرده است!

باید به این نکته اشاره کرد که یکی از وام‌های بسیار مهم در حوزه توانمندسازی اقشار محروم، وام اشتغال است و سازو کار موقفی در چند سال اخیر با واسطه‌گری نهادهای تخصصی غیردولتی حوزه اشتغال محرومان ایجاد شده است، ولی در کمال تعجب در بودجه سال ۱۴۰۴، با وجود افزایش میزان وام اشتغال، سهم

خود را به اشتغال پایدار و خروج از ذیل کمک‌های دولتی برپند و از طرف دیگر تولید کشور در بخش‌های مهم نظیر تأمین انرژی یا تأمین غذا به عنوان نیازهای تخصصی در حوزه اشتغال از منابع وام کاهش یافته و در مقابل، سهم دستگاه‌های دولتی فاقد تجربه و سابقه در این زمینه افزایش پیدا کرده است. این تغییر نه تنها خطر از بین رفتن دستاوردهای سال‌های گذشته را به همراه دارد، بلکه می‌تواند بار دیگر کشور را وارد چرخه‌ای از پول‌پاشی‌های بی‌هدف کند که هیچ ثمری جز اتلاف منابع ملی نخواهد داشت.

تجربه‌های ناموفق گذشته در زمینه تخصیص اعتبارات بانکی از سوی دولتی‌ها و همچنین عدم وجود سابقه در توزیع وام‌های اشتغال توسط نهادهای دولتی نظیر معاونت توسعه روستایی سبب شده است که سهم دولت از وام اشتغال به جای برخورد به هدف، به نوعی پول‌پاشی تبدیل شود که نه تنها موفقیت خاصی در اهداف اشتغال آفرینی ندارد، بلکه با توجه به ماهیت دولتی بودن نهاد، پاسخگویی در آسن زمینه نیز ایجاد نمی‌شود. وام اشتغال وام بسیار مهمی در زمینه ایجاد شغل برای اقشار ضعیف جامعه است و سازو کار تحقق آن نیز بسیار مهم و کلیدی است و نهادهای غیردولتی تخصصی در این زمینه، با آمار و ارقام مشخص توانسته‌اند تعداد زیادی از اقشار محروم تحت پوشش

اعتبار ۱۵۰ طرح آبرسانی و توسعه راه‌ها از محل مالیات تأمین می‌شود

احمد بیگدلی و نادرقلی ابراهیمی، نمایندگان مجلس در گفت‌وگو با «جوان»، ضرورت تحقق عدالت و شفافیت مالیاتی با مشارکت دادن مردم را در تعیین محل مصرف مالیات تشریح کردند

مناطق اقدام مناسبی است که در طرح نشاندار کردن مالیات‌ها مدنظر قرار گرفته است.

این نماینده مجلس خاطر نشان کرد: یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی کشور که می‌تواند بر سایر حوزه‌ها نیز اثرگذار، بخش انرژی است. تقویت زیرساخت‌های حوزه انرژی می‌تواند به ادامه فعالیت صنایع منجر شود و روند تولید را از تعطیلی نجات دهد. بنابراین، به کار انداختن درآمدهای مالیاتی در حوزه انرژی به معنای حمایت غیرمستقیم از تولید است.

ابراهیمی گفت: در شرایط فعلی که اقتصاد مقاومتی از اهمیت بالایی برخوردار است و باید نسبت به تخصیص منابع حساسیت داشته باشیم، اجرای طرح نشاندار کردن مالیات‌ها می‌تواند کمک‌کننده باشد، زیرا در این سازو کار، مالیات‌دهندگان محل هزینه‌کرد مالیات‌ها را مشخص می‌کنند و زمینه برای تکمیل پروژه‌های نیمه تمام به وجود می‌آید. وی ادامه داد: نشاندار کردن مالیات‌ها زمینه‌ای برای مشارکت بیش از پیش مردم در اقتصاد به وجود می‌آورد. این امر انگیزه مؤدیان را برای پرداخت مالیات افزایش می‌دهد و اطمینان آنان را به روندهای مالیاتی کشور بالا می‌برد.

این نماینده مجلس خاطر نشان کرد: مالیات علاوه بر اینکه یک منبع درآمدی پایدار برای دولت محسوب می‌شود، به عنوان یک ابزار در دست حاکمیت است تا بتواند به بازتوزیع عادلانه امکانات و درآمدها در کشور بپردازد. در همین راستا، پروژه‌هایی برای مناطق محروم در چارچوب طرح نشاندار کردن مالیات‌ها تعریف شده است که در تأمین منابع عمومی برای اجرای پروژه‌ها وجود دارد، حاکمیت می‌تواند به درآمدهای مالیاتی به عنوان منبعی برای تأمین اعتبار پروژه‌های عمرانی و زیرساختی نگاه کند. این امر به نفع مردم است و مزیتش به همگان می‌رسد.

ابراهیمی گفت: به ویژه اجرای طرح‌های حوزه آبرسانی امر زمینه را برای دسترسی همگان به زیرساخت‌های حیاتی کشور مهیای می‌کند. وی ادامه داد: سون دادن درآمدهای مالیاتی به مناطق کمتر برخوردار به منظور حل مشکلات مردم این

مالیات‌ها اقدام درستی است. به ویژه به منظور حل مشکلات مربوط به ناترازی نیازمند سرمایه‌گذاری در این بخش هستیم. بیگدلی گفت: تقویت زیرساخت‌های کشور به ادامه فعالیت بخش‌های تولیدی کشور کمک می‌کند. این امر به معنای حمایت از تولید است و بستری برای تحقق طرح‌ها فراهم می‌کند. این نماینده مجلس در پایان تأکید کرد: به طور کلی، هر سیاستی که در راستای افزایش شفافیت در اقتصاد کشور باشد و مشارکت مردم را در روندهای حکمرانی افزایش دهد، مثبت ارزیابی می‌شود. نشاندار کردن مالیات‌ها نیز در همین چارچوب قابل ارزیابی است.

■ **تکمیل پروژه‌های نیمه تمام کشور به انتخاب مردم**

نادرقلی ابراهیمی، درخصوص اجرای طرح نشاندار کردن مالیات‌ها طی سال گذشته که با اعتباری بالغ بر ۱۲ هزار میلیارد تومان اجرایی شد و در سال جاری نیز اعتبار آن افزایش ۵۰ درصدی داشته است، تصریح کرد: اجرای پروژه‌های زیرساختی و عمرانی از محل درآمدهای مالیاتی از اهمیت بالایی برخوردار است، زیرا این امر به افزایش عمران و آبادانی کشور می‌انجامد و زمینه را برای بهرمندی همگان از امکانات فراهم می‌کند.

وی ادامه داد: درآمدهای مالیاتی منبع مناسبی برای تأمین اعتبار پروژه‌های زیرساختی هستند. به این ترتیب، منابع به نفع همگان به کار می‌افتد و بازتوزیع عادلانه درآمدها و امکانات در کشور صورت می‌گیرد. این نماینده مجلس خاطر نشان کرد: با توجه به محدودیت‌های مالیاتی که در تأمین منابع عمومی برای اجرای پروژه‌ها وجود دارد، حاکمیت می‌تواند به درآمدهای مالیاتی به عنوان منبعی برای تأمین اعتبار پروژه‌های عمرانی و زیرساختی نگاه کند. این امر به نفع مردم است و مزیتش به همگان می‌رسد.

ابراهیمی گفت: به ویژه اجرای طرح‌های حوزه آبرسانی امر زمینه را برای دسترسی همگان به زیرساخت‌های حیاتی کشور مهیای می‌کند. وی ادامه داد: سون دادن درآمدهای مالیاتی به مناطق کمتر برخوردار به منظور حل مشکلات مردم این

کرد. طرح مورد بحث از جهات مختلف برای کشور مزیت دارد. بزرگ‌ترین نتیجه مثبت نشاندار کردن مالیات‌ها این است که حاکمیت گامی در راستای برقراری ارتباط مؤثر با مؤدیان مالیاتی برمی‌دارد و رابطه دو طرفه مالیات‌دهندگان و سازمان امور مالیاتی تقویت می‌شود.

وی ادامه داد: نتیجه دیگر طرح مورد بحث این است که شفافیت در امور مالیاتی کشور افزایش پیدا می‌کند. اینکه طرح‌هایی در چارچوب نشاندار کردن مالیات‌ها تعریف و پروژه‌های آبرسانی و توسعه راه‌ها در چارچوب طرح نشاندار کردن مالیات‌ها اقدام می‌شود، ابزاری برای بازتوزیع عادلانه در آمد و امکانات در کشور است. بر همین اساس، به کار انداختن درآمدهای مالیاتی در پروژه‌های زیربنایی کشور مدنظر قرار دارد.

بیگدلی گفت: نشاندار کردن مالیات‌ها به معنی ابتدای راه اصلاح نظام مالیاتی کشور قرار داریم. ایجاد شفافیت در این بخش از اهمیت بالایی برخوردار است. در همین راستا، اقدام سازمان امور مالیاتی مبنی بر اجرای طرح نشاندار کردن مالیات‌ها مثبت ارزیابی می‌شود.

بیگدلی گفت: نشاندار کردن مالیات‌ها به معنی مشارکت مردم در اقتصاد منجر می‌شود و اعتماد مؤدیان را به نظام مالیاتی کشور افزایش می‌دهد. همچنین در این شرایط، انگیزه مؤدیان برای پرداخت

کشف ۷۶۰ وسیله نقلیه سرقتی در طرح سراسری پلیس آگاهی

رئیس پلیس آگاهی فراجا اعلام کرد که در نخستین مرحله از طرح سراسری کشف وسایل نقلیه مسروقه، پلیس آگاهی موفق شد طی سه روز عملیات در سراسر کشور ۷۶۰ خودرو و موتورسیکلت سرقتی را شناسایی و به مالکان تحویل دهد.

به گزارش «جوان»، سردار محمد قنبری گفت: «سرقت خودرو و موتورسیکلت یکی از جرائمی است که همواره امنیت شهروندان را تهدید می کند و گاهی زمینه‌ساز وقوع جرائم دیگری همچون سرقت از منازل، مغازه‌ها و حتی جرائم خشن می‌شود. همین موضوع باعث شد پلیس آگاهی فراجا طرحی ویژه برای مقابله با این نوع سرقت‌ها در دستور کار قرار دهد.»

وی افزود: «در نخستین مرحله که از ۲۰ تا ۲۲ مردادماه به صورت هم‌زمان در سراسر کشور اجرا شد، ۷۶۰ دستگاه وسیله نقلیه مسروقه کشف شد که از این تعداد ۳۸۷ خودرو و ۳۷۳ موتورسیکلت بود.» به گفته وی، این طرح با اهدافی چون برخورد با سارقان و مالخران خودرو و موتورسیکلت، سرکشی از پارکینگ‌ها و توقفگاه‌ها، کشف سریع وسایل نقلیه مسروقه و دستگیری سارقان اجرا شد. کاهش وقوع سرقت، افزایش آمار کشفیات و ایجاد محیطی ناامن برای فعالیت سارقان نیز از دیگر اهداف این طرح بوده‌است.

رئیس پلیس آگاهی فراجا ادامه داد: «از مهم‌ترین اقدامات پلیس استان‌ها در این طرح، بررسی پرونده‌های جاری، شناسایی و رصد سارقان و مالخران، کنترل محل‌های تردد و پاتوق مجرمان و انجام مراقبت‌های اطلاعاتی و عملیاتی برای شناسایی باندهای فعال بوده‌است.»

سردار قنبری در پایان با توصیه به مالکان خودرو و موتورسیکلت برای رعایت نکات ایمنی جهت پیشگیری از سرقت تأکید کرد: «پلیس آگاهی با جدیت و قاطعیت با سارقان برخورد خواهد کرد و اجازه نخواهد داد مجرمان آرامش و امنیت مردم را خدشه‌دار کنند.»

۸ مصدوم در واژ گونی مینی‌بوس تیم والیبال نوجوانان

مینی‌بوس حامل تیم والیبال نوجوانان استان چهارمحال و بختیاری صبح روز گذشته در محور گرمسار – قم واژگون شد و هشت نفر از سر نشینان مصدوم شدند. به گزارش ایسنا، ساعت ۸:۲۸ صبح روز گذشته حادثه واژگونی یک دستگاه مینی‌بوس در محور گرمسار به قم و در فاصله ۶۰ کیلومتری قم به اوزانسی گزارش شد امدادگران در محل حاضر شدند. بررسی‌ها نشان داد مینی‌بوس واژگون شده حامل تیم والیبال نوجوانان استان چهارمحال و بختیاری بود که هشت نفر در این حادثه دچار آسیب‌شده و به مرکز درمانی منتقل شدند. وضعیت مصدومان رضایت بخش گزارش شده و علت حادثه در دست بررسی است. محور قم – گرمسار از مسیرهای پر تردد و حادثه‌خیز کشور محسوب می‌شود؛ یک‌خطه بودن بخش‌هایی از مسیر، تردد بالای خودروهای سنگین و قرار گرفتن این محور در مسیر ترانزیتی شرق به مرکز کشور، این منطقه را به کانون وقوع حوادث رانندگی تبدیل کرده‌است. سال‌های گذشته نیز واژگونی خودروهای سواری و اتوبوس و تصادف‌های زنجیرهای متعدد در این مسیر گزارش شده‌است.

پلیس کودک گمشده را به خانواده‌اش رساند

جانشین فرمانده انتظامی شهرستان سبزوار گفت: پس‌ریجه ۴ ساله تهرانی در مسیر مشهد به سبزوار توسط پلیس پیدا شد و به آغوش خانواده بازگشت.

سرهنگ مهدی هادیان گفت: هم‌زمان با پیدا شدن کودک خردسال در مجتمع رفاهی بین راهی مسیر مشهد به سبزوار مأموران انتظامی پاسگاه زعفرانیه در این باره تحقیق کردند. بررسی‌ها نشان داد خانواده کودک در این مجتمع رفاهی توقف داشته و به مقصد تهران ادامه سفر نداشته‌اند، اما کودک جا مانده‌است.

وی اضافه کرد: با بررسی دوربین‌های مجتمع، شماره پلاک خودرو مشخص نشد، ولی با تلاش پلیس در مرکز فرماندهی و کنترل و بررسی و استفاده از سامانه‌های فراجا، مشخصات کامل پلاک خودرو استعلام و با خانواده کودک که در محور بعد از داورزن به سمت میامی در حال حرکت بودند، تماس برقرار شد. جانشین فرمانده انتظامی شهرستان سبزوار در پایان با اشاره به قدردانی خانواده کودک گمشده از پلیس به والدین توصیه کرد: مراقبت بیشتری از کودکان در محیط‌های خارج از منزل داشته باشند و به کودک خود آموزش دهند در صورت گم شدن از پلیس کمک بخواهند.

پیشگیری از آتش‌سوزی مهیب با تلاش آتش‌نشانان

سختگوی سازمان آتش‌نشانی تهران از مهار حادثه آتش‌سوزی در بازار بزرگ تهران خبر داد.

جلال ملکی در گفت‌وگو با «جوان» توضیح داد که ساعت ۱۳:۴۷ یک‌شنبه، آتش‌سوزی در بازار بزرگ تهران، پله نوزو خان، به سامانه ۱۲۵ گزارش شد و دو ایستگاه آتش‌نشانی به محل حادثه اعزام و ایستگاه‌های اطراف بازار نیز برای پشتیبانی حضور یافتند.

وی افزود: محل حادثه پشتماب پاساژ دو طبقه‌ای بود که کسه ۱۰ تا ۱۵ کیسول ۱۱ کیلویی گاز را بدون پوشش در زیر آفتاب قرار داده‌بودند. شعله‌ها به ایزوگام‌های کف پشتماب سرایت کرده و در حال نفوذ به داخل خریشته بودند که در صورت گسترش می‌توانست وارد فضای پاسان شود.

ملکی خاطر نشان کرد: آتش‌نشانان با سرعت عمل با اولا عملیات اطفای حریق را آغاز و کیسول‌ها را به محلی امن منتقل کردند. خوشبختانه این حادثه هیچ مصدومی نداشت و نیروها هم‌اکنون در حال لکه‌گیری و ایمن‌سازی محل هستند.

حوادث

سرویس حوادث ۸۸۵۳۳۰۶۰

روستاها در شرق افغانستان ویران، امدادرسانی دشوار شمار قربانیان زلزله از ۸۰۰ نفر گذشت

قانع، سخنگوی وزارت کشور افغانستان همگفت برای کمک به آسیب‌دیدگان ۱۰۰ میلیون افغانی (حدود ۱/۵ میلیون دلار) اختصاص یافته و براساس نیاز کمک‌های بیشتری نیز فراهم خواهد شد. حکومت افغانستان دستور داده‌است که تمامی ارگان‌های دولتی امکانات خود را برای امدادرسانی بسیج کنند و از مردم نیز خواسته‌شده در زمینه سرپناه، غذا، لباس و سایر خدمات مورد نیاز همکاری کنند. افغانستان، که روی گسل‌های فعال لرزه‌ای قرار دارد، بارها شاهد زمین‌لرزه‌های مرگبار بوده‌است؛ در ژوئن ۲۰۲۲ زلزله‌ای به بزرگی ۵/۹ ریشتر بیش از هزار کشته و هزار ۵۰۰ زخمی بر جای گذاشت. این زلزله بار دیگر هشداردهنده خطرات ناشی از بلایای طبیعی در افغانستان است و نیاز فوری به هماهنگی بین‌المللی برای امدادرسانی به قربانیان آن را آشکار می‌کند. روتنرز به نقل از مسئولان محلی گزارش داده که نگرانی‌ها از احتمال افزایش شمار قربانیان و کشته‌شدن صدها نفر در جنوب شرقی افغانستان وجود دارد.

با توجه به شدت حادثه و محدودیت امکانات داخلی برای امدادرسانی، نیاز فوری به کمک‌های بین‌المللی و هماهنگی گسترده‌برای نجات جان آسیب‌دیدگان احساس می‌شود. مقامات و مردم منطقه در تلاشند تا با بسیج منابع موجود، عملیات نجات و انتقال مصدومان را انجام دهند. در پی این حادثه، ایران آمادگی خود را برای امدادرسانی اعلام کرده‌است. رئیس‌جمهور ایران، ضمن ابراز تسلیت، ارسال کمک‌های انسانی و تیم‌های امدادی را به مناطق آسیب‌دیده اعلام کرد. همچنین جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران برای همکاری در زمینه امداد و درمان آماده‌است.

ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی طالبان، اعلام کرد که هم‌زمان با وقوع حادثه مقام‌های محلی و مردم برای نجات مجروحان تلاش کردند و تیم‌های امدادی از مرکز و ولایت‌های همجوار به منطقه اعزام شدند. با توجه به مسدود شدن اکثر راه‌های کوهستانی، انتقال کمک‌ها عمدتاً از طریق بالگرد انجام می‌شود. عبدالمتین

■ **جلال مهرگان**

شامگاه یک‌شنبه، زمین‌لرزه‌ای به بزرگی ۶/۷ ریشتر شرق افغانستان را لرزاند و بیش از ۸۱۲ نفر جان خود را از دست داده و بیش از ۲ هزار ۸۰۰ نفر دیگر زخمی شده‌اند. این زمین‌لرزه شدید در ولایت‌های کنر، ننگرهار، نورستان و لغمان رخ داد و منجر به تخریب گسترده منازل و زیرساخت‌ها شد.

مرکز تحقیقات علوم زمین المسان اعلام کرد زمین‌لرزه ۶/۷ ریشتری شرق افغانستان ساعت ۲۳:۴۷ یک‌شنبه به وقت محلی و در نزدیکی مرز پاکستان روی داده‌است. کانون زلزله نزدیک شهر جلال‌آباد و در عمق ۱۰ کیلومتری زمین ثبت شده‌است. حدود ۲۰ دقیقه پس از وقوع لرزه اصلی، پس‌لرزه‌ای به بزرگی ۴/۵ ریشتر همان منطقه را تکان داد و نگرانی‌ها از افزایش تلفات را بیشتر کرد. برخی روستاها در دره مزار به طور کامل ویران شده و شاهدان عینی از مجروح شدن دانش‌جویان دانشگاه کتر هنگام فرار از ساختمان‌ها خبر داده‌اند.

سامان کچل:

دزد شدم چون هیجانش زیاد بود!

■ **غلامرضا مسکنی**

سارقانی که با مدارک جعلی خانه‌های روزانه را اجاره می‌کردند و به جای بازگرداندن کلید، وسایل صاحبخانه را بیار می‌زدند، به دام افتادند. سر دسسته سابقه‌دار باند می‌گوید دوست داشته پلیس شود، اما وقتی قبول نشده، به خاطر هیجانش دزد شده‌است.

چند روز پیش مردم میسانلد در تهران با اداره پلیس تماس گرفت و از سرقت عجیب وسایل خانه‌اش خبر داد. او گفت خانه‌اش را برای اجاره روزانه در اختیار دو جوان قرار داده، اما وقتی برای تحویل خانه رفته، خبری از مستأجر نبود و لوازش هم سرقت شده‌است.

■ **مدارک جعلی**

با اعلام این خبر، تیمی از مأموران راهی محل شدند و در یافتند شاکی خانه‌اش را به صورت ساعتی اجاره داده و مستأجران قلابی هم ساعتی بعد وسایل گرانبقیمت خانه را سرقت و فرار کرده‌اند.

با ثبت شکایت، پرونده به دستور بازپرس ویژه سرقت برای بررسی در اختیار تیمی از کارآگاهان

■ **گفت‌وگو با متهم**

■ **هیجان را دوست دارم**

سارق سابقه‌دار معروف به سامان کچل ادعا می‌کند دوست داشته به خاطر هیجانش پلیس شود، اما نشد و دزد شد، چون هیجان داشت. او مدعی است پس از ۲۰ سال توبه‌اش را شکسته و وارد دنیای خلافکاران شده‌است.

سابقه داری؟

بله، سابقه سرقت دارم. راستش را بخواهید، سرقت یک‌جور هیجان است. از کودکی دوست داشتم پلیس شوم، حتی در آزمون‌های استخدامی هم شرکت کردم، اما در مصاحبه رد شدم. با خودم گفتم حالا که پلیس نشدم، دزد شوم. پلیس شدن هیجانش کمتر است، اما دزدی هیجان زیادی دارد. هر لحظه فکر می‌کنی گیر می‌افتی و از همه مهم‌تر تعقیب و گریز دزد و پلیس است. البته من توبه کرده‌ام و ۲۰ سال سرقت را کنار گذاشتم تا اینکه دوباره سراغش رفتم.

چطور شد دوباره با پتان به دنیای خلاف باز شد؟

راستش ۲۰ سال بود که دست از سرقت کشیده بودم. وضع مالی‌ام هم بد نبود، اما یک روز رفتم

محل سرقت و خیابان‌های اطراف به دست آمد. تصاویر ضبط شده نشان می‌داد دو مرد جوان باخونسردی وارد خانه شده و پس از دقایقی با وسایل سرقتی خارج می‌شوند.

کارآگاهان در همان ابتدا تصاویر متهمان را با آلبوم مجرمان سابقه‌دار تطبیق دادند، اما نتیجه‌ای به دست نیامد. هیچ کدام از چهره‌ها در بانک اطلاعاتی پلیس ثبت نشده بود. همین موضوع روند تحقیقات را دشوارتر کرد.

بااین حال بازبینی دقیق یکی از دوربین‌ها پرده از حقیقت برداشت. مأموران در صحنه‌ای جالب دیدند که لحظاتی پس از خروج سارقان از محل، یکی از آنها کلاه گیس را از سر برداشت. در همان لحظه چهره واقعی او مقابل دوربین نمایان شد. چهره مرد بافصله با آلبوم مجرمان تطبیق داده شد و متهم به نام سامان که سارق سابقه‌داری بود، شناسایی شد.

با کشف‌این سرنخ‌مهم، مأموران خیلی‌زود سامان را همراه همدستش بازداشت کردند. دو متهم در بازجویی‌ها به سرقت‌های سریالی اعتراف کردند. تحقیقات از متهمان ادامه دارد.

پلیس آگاهی قرار گرفت. بررسی مدارک ارائه شده توسط مستأجران به شاکي نشان داد، همه آنها جعلی است. رد پای سارقان خیلی‌زود در پرونده‌های مشابه هم دیده شد. پس از این افراد دیگری هم به‌ادار پلیس رفتند. همگی خانه‌های خود را به صورت ساعتی با یک روزه به دو مرد

اجاره داده بودند و به همین شیوه وسایل خانه‌شان سرقت شده بود.
■ **راز کلاه‌گیس**

پس از وقوع چند سرقت مشابه، کارآگاهان پلیس آگاهی تحقیقات گسترده‌ای را آغاز کردند. نخستین سرنخ‌ها از طریق دوربین‌های مدار بسته

خیلی نبود، چون زود گیر افتادیم. نهایتاً ۱۰۰ میلیون تومان. در این خانه‌ها اجاره‌ای وسیله زیادی پیدا نمی‌شود. بیشتر وقت‌ها یخچال و تلویزیون بود.

چرا فکر می‌کردی دیر گرفتار می‌شوی؟

چون من کلاه‌گیس داشتم و چهارم قابل شناسایی نبود و همدستم هم سابقه‌ای نداشت، اما یک اشتباه و حواس‌پرتی مرا به دام انداخت. من فکر می‌کردم اگر کسی مرا بگیرد، من می‌فهمم. اما بعد از ماجرای موتور این فکر جدی شد.

می‌خواستی از چه کسی انتقام بگیری؟

از خودم. گفتم که برای من سخت بود که قربانی شوم.

ایده اجاره‌های قلابی از کجا آمد؟

مدتی قبل در سایت‌های آگهی می‌گشتم. چشم به تبلیغ اجاره روزانه خانه افتاد. همان موقع جرقه‌ای در ذهنم خورد. اول قصد سرقت نداشت، اما بعد از ماجرای موتور این فکر جدی شد. موضوع را با یکی از دوستانم در میان گذاشتم. او سابقه نداشت و اول راضی نشد، اما مشکل مالی داشت. زنش همه اموال او را بالا کشیده و جدا شده بود و چاره‌ای نداشت جز اینکه با من همراه شود.

مدارک جعلی را از کجا تهیه می‌کردید؟

مدارک جعلی نبودند، اما متعلق به خومان هم نبود. معمولاً بااز معنادها می‌خریدیم یا از سارقانی که مدارک سرقتی داشتند. صاحبخانه‌ها هم خیلی توجهی به مدارک نداشتند و دقت نمی‌کردند. برایشان مهم پول بود، همین که پول به جیبشان واژ می‌شد اعتماد می‌کردند، به همین دلیل ما هم کرایه را با کارت یک معناد همان لحظه پرداخت می‌کردیم تا خیالشان راحت شود.

معمولاً به چه بهانه‌ای اجاره می‌کردید؟

به سراغ آگهی‌های مجساری می‌رفتم و رزنگ می‌زدیم و می‌رفتیم شهرستانی هستیم و برای خریداز بازار به تهران آمدمای و خانه‌ای برای یک شب نیاز داریم.

صاحبخانه‌ها هیچ‌وقت شک نکردند؟

نه، چون همه چیز را طبیعی جلوه می‌دادیم. ما مؤبد بر خود می‌کردیم، خوش‌قول بودیم و پول را هم همانجا می‌دادیم. همه چیز مرتب و طبق نقشه بود و جای شک باقی نمی‌گذاشت.
■ **از سرقت‌ها چقدر گیر تان آمد؟**

اعتراف به سرقت

از غرقه‌های نمایشگاه بین‌المللی

فرمانده یگان‌های حفاظت فیزیکي پلیس پیشگیری تهران از دستگیری سارقی خبر داد که به غرقه‌های نما یشگاه بین‌المللی دستبرد می‌زد.

به گزارش «جوان»، سرهنگ علی محمدیان گفت: در چند روز گذشته شماری از غرفه‌داران نمایشگاه بین‌المللی با مراجعه به پلیس از سرقت اموال خود خبر دادند. وی ادامه داد: عوامل انتظامی در جریان تحقیقات خود موفق به شناسایی فردی شدند که با لباس نیروهای حفاظتی دست به سرقت می‌زد که مأموران پس از شناسایی متهم، او را دستگیر کردند. سرهنگ محمدیان گفت: هم‌زمان با انتقال متهم به کلانتری ۱۴۵ ونگ، وی به سرقت‌های سریالی از غرفه‌ها اعتراف کرد.

ارتقای امنیت شبکه‌های اجتماعی

■ **سرهنگ جواد مختار رضایی ***

امروزه شبکه‌های اجتماعی بخش مهمی از زندگی روزمره ما هستند و امکانات زیادی برای ارتباط و تبادل اطلاعات فراهم می‌کنند، اما این شبکه‌های اجتماعی چه خارجی باشند چه داخلی، باید محل نسبتاً امنی برای ارتباطات ما باشند، زیرا هر چقدر استفاده کاربران از این برنامه‌ها بیشتر شود، تهدیدات امنیتی مثل کلاهبرداری‌های سایبری نیز بیشتر می‌شود. اگر متنی پیام‌رسان‌ها تأمین نشود، تلفن همراه شما به راحتی توسط کلاهبرداران سایبری هک شده و علاوه بر سرقت اطلاعات شخصی، حساب‌های بانکی نیز در معرض خالی شدن قرار می‌گیرند. در بسیاری از پرونده‌ها مشاهده شده که فرد کلاهبردار، با هک کردن پیام‌رسان افراد مثل تلگرام یا ایتا، به همه مخاطبان به جای شما پیام می‌دهد و از آنها طلب پول می‌کند. مثلاً به همه پیام می‌دهد که «من در بیمارستان هستم و فوری به پول نیاز دارم» و از این طریق ممکن است دوستان و آشنایان شما هول شوند و برای فرد پول واریز کنند.

در اولین اقدام، تلفن همراه شما باید حتماً رمز داشته باشد تا هر کسی به اطلاعات شما دسترسی پیدا نکند. دومین اقدام این است که تمام برنامه‌های داخلی و خارجی مثل اپلیکیشن‌های پیام‌رسان را از منابع معتبر دانلود و نصب کنید. بهترین و امن‌ترین نسخه پیام‌رسان‌ها، همان نسخه‌های اصلی هستند و سایر نسخه‌های منتشر شده معمولاً امن نیستند. به عنوان مثال تلگرام نسخه اصلی است و سایر برنامه‌های شبیه به آن مثل تلگرام بدون فیلتر و غیره معتبر نبوده و امن نیستند. بعد از نصب پیام‌رسان‌ها، باید برای آن رمز شخصی نیز قرار دهید، یعنی هر کسی برای ورود به پیام‌رسان شما باید اول رمز را وارد کند. فعال کردن «حراز هویت دو مرحله‌ای» نیز یکی دیگر از اقداماتی است که باید توسط کاربران این شبکه‌های اجتماعی انجام شود و در دسترسی به اطلاعات نقش مهمی دارد. در استفاده از پیام‌رسان‌ها باید به این نکته توجه کرد که هر برنامه می‌تواند روی چند گوشی مورد استفاده قرار گیرد، بنابراین باید در تنظیمات این برنامه‌ها به بخش «دسترسی‌ها» مراجعه کنید و ببینید چند نفر به برنامه شما متصل هستند و از همین طریق فرد افراد ناشناس دیگر را حذف کنید و دسترسی آنها را ببندید.

همچنین در تنظیمات حریم خصوصی، فقط به مخاطبان خود اجازه دهید عکس پروفایل، وضعیت و اطلاعات تماس شما را ببینند تا کلاهبردار نتواند هویت شما را به راحتی جعل کند.

دقت کنید که اگر کلاهبرداران موفق شوند به پیام‌رسان شما دسترسی پیدا کنند، می‌توانند به فایل‌های ذخیره شده و پیام‌های قدیمی نیز دسترسی پیدا کنند، بنابراین پیام‌های حساس را حذف و حافظه کش برنامه‌ها را به‌طور منظم پاک‌سازی کنید.

با انجام اقداماتی می‌توان محیط امنی برای شبکه‌های اجتماعی خود فراهم کنید و امنیت اطلاعات خود را حفظ کنید.

■ **معاون اجتماعی و فرهنگی پلیس فتا فراجا**

دزد کابل هنگام سرقت باز داشت شد

سرکلانتر دهم پلیس پیشگیری تهران بزرگ از دستگیری سارق سابقه‌دار سسیم و کابل هنگام از کتاب سرقت خبر داد. به گزارش «جوان»، سرهنگ سیدامین موسوی گفت: قندلی قبل شکایت‌های مشابهی درباره سرقت سسیم و کابل برق در روستای کاشانک تهران به کلانتری ۱۷۱ مصطفی خمینی گزارش شد. وی افزود: در بررسی‌ها مشخص شد متهم با پرسه‌زنی در اطراف باغ‌ها و اماکن مسکونی در فرصتی مناسب اقدام به بردن کابل‌ها و سرقت آنها می‌کند.

سرهنگ موسوی ادامه داد: مأموران کلانتری با گشت‌زنی هفدهم، موفق شدند متهم را هنگام از کتاب سرقت غافلگیر و دستگیر کنند و در بازرسی از وی ابزار آلات سرقت و ۵۰ متر کابل مسروقه کشف شد. وی افزود: بررسی‌های بعدی نشان داد متهم از مجرمان سابقه‌دار است که قبلاً به اتهام سرقت بازداشت شده بود. همچنین متهم در بازجویی‌ها به سرقت‌های سریالی کابل‌های برق اقرار کرد که تحقیقات بیشتر از وی ادامه دارد.

بازداشت ۴ سارق قبل از دستبرد به یک خانه

چهار سارق منزل که با در دست داشتن دلیسم در حال تخریب در ساختمان پیرای ورود به خانه‌ای در غرب تهران بودند، در جریان تعقیب و گریز پلیس بازداشت شدند.

به گزارش «جوان»، سرهنگ محمد افشار، سرکلانتر دوم پلیس پیشگیری پایتخت گفت: دو روز قبل، مأموران گشت کلانتری ۱۳۴ شهرک قدس هنگام گشت‌زنی با دیدن دو سارق که با دلیلم در حال تخریب در ساختمان مسکونی بودند وارد عمل شدند. سارقان با دیدن پلیس سوار خودرویی شدند که به جز راننده، مرد دیگری سوار آن بود و به سرعت فرار کردند. بعد از آن بود که عملیات تعقیب و گریز به جریان افتاد و مأموران موفق شدند با شلیک گلوله خودرو را متوقف و چهار سارق را بازداشت و در بازرسی از آنها اودات سرقت و پنج گوشی تلفن همراه سرقتی کشف کنند. متهمان در بازجویی‌ها به سرقت‌های سریالی اعتراف کردند و تحقیقات برای کشف جرائم آنها جریان دارد.

هلاکت شرور مسلح در شهرستان کوه‌چنار

یکی از اشعار شهرستان کوه‌چنار استان فارس با شلیک پلیس به هلاکت رسید.

مرکز اطلاع‌رسانی پلیس استان فارس اعلام کرد که هم‌زمان با فعالیت‌های مجرمانه یکی از اشعار مسلح شهرستان کوه‌چنار که با ایجاد تانمی و اختلال در نظم عمومی همراه بود، تیمی از مأموران پلیس وارد عمل شدند.

مأموران در جریان تحقیقات خود مخفیگاه متهم را در کوه‌های صم‌العوبر شهرستان شناسایی کردند. هم‌زمان با حضور پلیس، متهم شروع به تیراندازی به سمت پلیس کرد که در جریان تبادل آتش به هلاکت رسید و در بازرسی از مخفیگاه‌وی یک قبضه اسلحه و مقداری مهمات کشف شد.

در سوابق این شرور مسلح متورانی، ۱۳ فقره سابقه کیفری از جمله قتل، سرقت مسلحانه، ایجاد درگیری و مجروح کردن مردم دیده می‌شود.

سه‌شنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۴ | ۹ربیع‌الاول ۱۴۴۷

کدگذاریک

نخست وزیر رژیم صهیونیستی می‌خواهد هر طور شده عملیات اربابه‌های گدعون ۲ را به منظور نابود کردن حماس پیش ببرد، ولی شواهد و اسناد صهیونیست‌ها حاکی است حماس نه تنها نابود نشده و عملیات یادشده، ارزشی بیش از یک نمایش رسانه‌ای ندارد بلکه به زعم اظهارات یکی از وزرای کابینه، تداوم اشغال غزه می‌تواند این بار یکه را به ورطه‌ای شبیه ویتنام‌برای امریکایی‌ها تبدیل کند. ■■■

بنیامین نتانیاهو مصرا له می‌کوشد واشینگتن را متقاعد کند عملیات اربابه‌های گدعون ۲، کار حماس را یکسره خواهد کرد.
ظاهراً عملیات ترور ابوعبیده، سخنگوی حماس که البته این جنبش تا الان آن را تأیید نکرده نیز بخشی از این تلاش است، اما گزارش «هآرتص» با تکیه بر ارزیابی‌های نظامی ارتش صهیونیست‌ها‌کمی است همچنان با وجود اعمال فشارها در نوار غزه، هنوز هیچ نشانه‌ای دال بر فروپاشی یا ز دست دادن انگیزه برای جنگیدن از جانب حماس، به چشم نمی‌خورد.
هآرتص در گزارشی از نشست کابینه صهیونیست‌ها نوشت که تمامی مقامات ارشد امنیتی رژیم، هشدار داده‌اند اشغال کامل نوار غزه، زمینه‌ساز پایان جنگ و شکست جنبش حماس نخواهد بود، از این رو همه روسای دستگاه‌های امنیتی از یک معامله تبادل اسرا به صورت جزئی حمایت کرده‌اند. این دیدگاه در میان وزیران حزب لیکود هم رخنه کرده است و وزیرانی از حزب نخست‌وزیر رژیم نیز درباره عواقب اشغال غزه هشدار داده‌اند.

دودی اماسلم، وزیر این رژیم عواقب چنین اقدامی را «هویت‌مان اسرئیل» توصیف کرده است. ایال زمیر، رئیس ستاد کل ارتش رژیم‌صهیونیستی نیز همچنان به دستورالعمل‌های خود پایبند است و تأکید دارد که عملیات زمینی با سرعت آهسته و محتاطانه و با پشتیبانی هوایی و توپخانه‌ای فشرده برای به حداقل رساندن تلفات در میان سربازان انجام شود.
یدیعوت احرونوت گزارش داد که جلسه پنج‌شنبه‌شب کابینه امنیتی رژیم‌صهیونیستی شش ساعت طول کشید و ارتش طرح خود را برای اشغال و سیطره بر شهر غزه ارائه کرد. ایتمار بن گویر، وزیر امنیت داخلی در این نشست خواستار رأی‌گیری درباره عدم حرکت به سمت توافق جزئی با حماس شد که نتانیاهو به این دلیل که این توافق مرتبط با جلسه نیست، با

کدگذاریدیپلماسی

غریب‌آبادی:

اروپا از فرصت ۳۰روزه برای اصلاح اشتباهات خوداستفاده کند

معاون وزیر خارجه ایران با بیان اینکه اروپایی‌ها می‌گویند فرایند فعال‌سازی استنبیک ۳۰روز طول می‌کشد، گفت: امیدواریم اروپایی‌ها از این بازه زمانی برای اصلاح اشتباهاتی که مرتکب شده‌اند استفاده کنند چراکه خودشان می‌دانند اگر به سمت بازگرداندن تحریم‌ها حرکت کنند، ایران نیز موضوعی را واکنش متناسب را اتخاذ خواهد کرد. ■■■

کاظم غریب‌آبادی، معاون حقوقی و امور بین‌الملل وزارت خارجه ایران که به همراه هیئت ایرانی در چین و اجلاس سران شانگهای حضور دارد، روز دوشنبه با اشاره به نقش سازمان همکاری شانگهای گفت: «برخی از این کشورها عضو شورای امنیت هستند، چین و روسیه به عنوان دو عضو دائم و پاکستان به عنوان عضو غیر دائم شورای امنیت. طبیعتاً ما با این کشورها اشتراک مواضع داریم و هر سه کشور مخالف تحریمی لغوشده شورای امنیت هستند. این موضوع فرصتی برای ایران فراهم می‌کند درباره این مسائل با آنها رایزنی کند.» به گزارش ایسنا، غریب‌آبادی به اقدام

پیرالمملک

سروربین‌الملل۰۶۰۸۵۲۳

اسناد محرمانه امنیتی رژیم‌صهیونیستی می‌گویند هدف نابودی حماس محقق نشده است

وحشت اسرائیل از ویتنامیزه‌شدن غزه

آن مخالفت کرده است. روزنامه یدیعوت آحارونوت همچنین نوشت که نخست‌وزیر رژیم‌صهیونیستی در این جلسه کابینه امنیتی، به زمیر حمله لفظی کرده و به او گفته است: «دست در درز اطلاعات در مورد ارتش و عملیات آن ندارد.» رسانه‌های رژیم‌صهیونیستی همچنین اعلام کردند نتانیاهو در جریان جلسه گفته است: «ترامپ به ما ی‌دیعوت احرونوت گزارش داد که جلسه پنج‌شنبه‌شب وارد عمل شوید و کار را تمام کنید.»

هآرتص در بخش دیگری از گزارش خود، نامگذاری مرحله فعلی عملیات «اربابه‌های گدعون ۲» را چیزی بیش از یک نمایش رسانه‌ای ندانست، زیرا زمیر آن را امتداد نبرد جاری می‌داند، نه یک تغییر کیفی در عملیات‌ها، ضمن اینکه چنانچه نتایج ملموس به

کاسه صبر ترامپ لبریز شد

با این همه، نخست‌وزیر بر ادامه عملیات در غزه اصرار دارد و ادعا می‌کند در صورت انجام یک عملیات سریع، دوئل ترامپ از تل آویو حمایت خواهد کرد. این دیدگاه با پشتوانه اظهارات ترامپ شکل گرفته است، رئیس‌جمهور امریکا مدعی است حماس را

زودی حاصل نشود، این امر می‌تواند به تشش با دولت امریکا منجر شود. هآرتص به چالش‌های انسانی همراه با نبردها پرداخت و نوشت: ادامه حضور هزاران غیرنظامی در مناطق درگیری می‌تواند وضعیت نظامی را پیچیده کند و انتظار می‌رود موج‌های جدیدی از آوارگی به سمت جنوب ایجاد شود، اگر چه بسیاری ترجیح می‌دهند با وجود خطررات، در مناطق خود بمانند.

کاسه صبر ترامپ لبریز شد

با این همه، نخست‌وزیر بر ادامه عملیات در غزه اصرار دارد و ادعا می‌کند در صورت انجام یک عملیات سریع، دوئل ترامپ از تل آویو حمایت خواهد کرد. این دیدگاه با پشتوانه اظهارات ترامپ شکل گرفته است، رئیس‌جمهور امریکا مدعی است حماس را

انصارالله: اسرائیل درهای جهنم را به روی خود گشود

رژیم‌صهیونیستی به صغا گفت: صهیونیست‌ها با کتاب جنایت، درهای جهنم را به روی خود باز کردند. وی افزود: واکنش ما به ترور مقامات یمنی، سخت و دردناک خواهد بود و در این زمینه از گزینه‌های راهبردی مؤثر استفاده خواهیم کرد.

همچنین «مهدی المشاط»، رئیس شورای عالی سیاسی یمن در اظهاراتی خطاب به شهرکنشین‌های صهیونیست گفت: «انتقام ما طول نخواهد کشید، به خاطر جنایت‌های رژیم جنایتکار اشغالگر، روزهای سیاهی در انتظار شمامست.»

همزمان، عبدالمسک بدرالدین الجوثی، رهبر انصارالله نیز در سخنانی به مناسبت شهادت نخست‌وزیر و شماری از وزیران کابینه یمن گفت: «جنایت‌هدف قرار دادن وزیران و دست‌اندرکاران دولت یمن نیز به جنایات اسرائیل در منطقه افزوده می‌شود. روزهای آتی موفقیت‌های بیشتری در راه است و این اهمیت زیادی در شکست دشمن اسرائیلی و جنایتاش علیه ملت عزیز ما دارد. هر کسی که در خدمت دشمن اسرائیلی و طرح‌های آن باشد، خائن محسوب می‌شود و نمی‌تواند با مردم همراه شود. دستگاه‌های امنیتی در مسیر

نبیه‌بری: سلاح مقاومت، شرف و عزت ماست

لبنان و حاکمیت آن دانست. وی افزود: «برخی در لبنان به جنگ دل خوش کرده‌اند تا توازن در کشور از بین برود و به هدف‌شان حتی اگر شده سواری بر تانک اسرائیلی، برسند.» نبیه‌بری گفت: «ذهنیت شیطانی برای لبنان خطرناک‌تر از سلاح مقاومت است که کرامت و حاکمیت ملی را حفظ کرد. ما آماده بررسی موضوع سلاح مقاومت تحت چارچوب قانون اساسی و تدوین راهبرد دفاعی هستیم نه تحت تهدید. به گواه گزارش نیروهای نیوتنسل، لبنان به آتش پس به طور کامل پایبند بوده اما اسرائیل به هیچ‌بندی از آن پایبند نبوده است و متأسفانه پس از موافقت دولت لبنان با سند «هآراک» بر اشغالگری و حملاتش افزوده است.

نگاره

حنیف غفاری

آزیر قرمز در کاخ سفید

مواضع اخیر جی‌دی ونس، معاون رئیس‌جمهور امریکا و اعلام آمادگی ناگهانی وی در خصوص جانشینینی دونالد ترامپ، مولد تحلیل‌ها و گمانه‌زنی‌هایی در خصوص وضعیت سلامت عمومی رئیس‌جمهور امریکا شده است. برخی درصدد تشخیص بیماری احتمالی ترامپ برآمده‌اند و عده‌ای دیگر اظهارات ونس را نقطه آشکارساز یک بازی روانی و هدفمند از سوی جمهوریخواهان مستقر در کاخ سفید تلقی می‌کنند. واقعیت امر این است که ماجرای امریکای ترامپ و پساترامپ، به مراتب از آنچه تصور می‌شود عمیق‌تر و جدی‌تر بوده و حتی در صورت حذف یک‌بار رئیس‌جمهور ایالات متحده از معادلات سیاسی و اجرایی این کشور همچنان ترامپیسیم و تبعات سلبی و دامنه‌دار آن بر جامعه امریکایی سایه خواهد افکند. ترامپیسیم اساساً دارای جنبه‌های ایجابی و مثبت نیست اما ابعاد بازدارنده و خطرناک آن به اندازه‌ای گسترده است که چه در صورت استمرار حضور و چه حذف ترامپ از مسند قدرت نقش بسزایی در حرکت این کشور به سوی انارشیسیم نهاده‌شده، پوپولیسم بازدارنده و در نهایت منازعات داخلی گسترده ایفا خواهد کرد. ترامپ نه تنها در بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ میلادی، بلکه از زمان حضور مجدد خود در مسند قدرت مولد نفرت داخلی و تشدید شکاف‌های اجتماعی–هویتی در امریکا بوده است. نفرت داخلی شهروندان از یکدیگر همان مؤلفه‌ای است که به تضعیف یک منظومه قدرت و نهایتاً انهدام آن منجر خواهد شد. ترامپ به صورت کاملاً خودخواسته و صرفاً با هدف بقای خود در رأس هرم قدرت این نفرت را در چارچوب رفتارها و بازی‌های خطرناک پوپولیستی و ملی‌گرایانه افراطی به جامعه امریکا تزریق کرده است. سعی که ترامپ و لابی‌های نهان و آشکار طرفدار وی وارد کالبد امریکای امروز کرده‌اند، اندک‌اندک تأثیر خود را نشان می‌دهد و امریکا را به سمت و سوی گریز از ساختار مرکزی پیش می‌برد، نگرش ایالتی در امریکا به ترتیب به نگرش فدرالیستی و در نهایت تجزیه‌طلبانه تبدیل شده و نهادهای حاکم بر این کشور نیز رسماً قدرت تنظیم‌گری مناسبات داخلی سیستم متبوع‌شان را از دست داده‌اند. ساختاری که قرار بود کارگزاران و سیاستمداران را تحت سیطره مطلق خود قرار دهد، روزبه‌روز ضعیف‌تر و مخاطبان عام این ساختار نیز روزبه‌روز نسبت به ناکارآمدی آن اطمینان بیشتری پیدا می‌کنند.

در چنین شرایطی اساساً اهمیتی ندارد که ترامپ شخصاً چه سرنوشتی پیدا می‌کند و پس از آن دی ونس یا هر فرد دیگری چگونه می‌خواهد در مسند قدرت بنشیند یا پخران‌های جاری و آتی در امریکای امروز و فردا به مراتب عمیق‌تر از دو گانه «ترامپ–ونس» یا حتی «جمهوریخواهان–دموکرات‌ها» است؛ بسیاری از استراتژیست‌های علوم سیاسی، روابط بین‌الملل و از این دو مهم‌تر، جامعه‌شناسان امریکایی در آینده‌نگاری و آینده‌پژوهی خود نسبت به «فردای امریکا» نشانه‌های تاریکی را مشاهده می‌کنند که قدرت انکار آنها روزبه‌روز کمتر می‌شود. درست در چنین موضعی، گمانه‌زنی رسانه‌های امریکایی مبنی بر مقایسه ترامپ و ونس بیشتر به نوعی بازی کاذب می‌ماند.

اخبار کوتاه

■ **ترامپ: هیچ وقت حالم به این خوبی نبوده است!**

«دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور امریکا شامگاه یکشنبه و در پی شایعاتی که امروز وضعیت سلامتی و احتمال مرگ او منتشر شده بود، در پیامی در شبکه اجتماعی تروث توش:ت نوشت: هیچ‌وقت حالم به این خوبی نبوده است. به نوشته روزنامه هندوستان تایمز این اظهارات با بازنشر پستی از «دی‌سی در بنو» تحلیگر و چهره مشهور رسانه‌های محافظه‌کار انجام‌شده شد که در آن از «معیار دوگانه مضحک» رسانه‌ها انتقاد شده بود. در بنو در پیام خود نوشته بود: «جو بایدن روزهای متداری بدون ظاهر شدن در انتظار عمومی سبری می‌کرد و رسانه‌ها او را «حواس‌جمع» و «دارای بهترین عملکرد» توصیف می‌کردند، در حالی که او پوشک می‌پوشید و در حال چرت زدن بود.»او افزود: «رئیس‌جمهور ترامپ ساعات کاری علنی بیشتری نسبت به هر رئیس‌جمهور دیگری در تاریخ امریکا دارد اما اگر تنها ۲۴ساعت از انتظار عمومی غایب شود، رسانه‌ها به وحشت می‌افتند. این یک استاندارد دوگانه مضحک است.»

■ **پیششاز احزاب راست‌گرا در ۳اقتصاد اول اروپا**

نتایج نظرسنجی‌های جدید نشان می‌دهد در رخدادی بی‌سابقه و برای نخستین بار، احزاب راست افراطی یا پوپولیست در بزرگ‌ترین اقتصادهای اروپا شامل انگلیس، فرانسه و آلمان پیششاز هستند. البته احزاب مهاجرت‌سبز و راست افراطی پیش از این در چند کشور اروپایی شامل ایتالیا، فنلاند و هلند توانسته‌اند وارد دولت شوند اما نتایج نظرسنجی‌ها نشان داده است برای نخستین بار این احزاب توانسته‌اند همزمان در بزرگ‌ترین اقتصادهای اروپا شامل انگلیس، فرانسه و آلمان پیششاز شوند. براساس گزارش روزنامه امریکایی «وال استریت ژورنال»، این اتفاق علاوه بر اینکه نشانه‌ای از نارضایتی فراینده رای‌دهندگان در بخش‌های زیادی از قاره اروپا از سیاستمداران حاکم بعد از تجربه سال‌ها تورم بالا و معضلات مربوط به مهاجران است، بلکه همچنین ظرفیت شروع «دوره‌ای از تلاطمات سیاسی در تمامی این سه کشور را دارد، با اینکه آنها چند سال فاصله تا برگزاری انتخابات دارند.

■ **اروپا برای استقرار نظامی در اوکراین برنامه دارد**

رئیس کمیسسیون اروپا گفته طرح‌های کاملاً دقیق‌ی برای استقرار نیروهای نظامی به عنوان بخشی از تضمین‌های امنیتی پس از جنگ در اوکراین داریم. به گزارش مهر، «اورولا فون در لاین»، وزیر کشور در خصوص موضوع درگیری‌ها در اوکراین اعلام کرد: هیچ‌کس بیش از خود اوکراین خواهان صلح نیست و این کشور به ضمانت‌های امنیتی نیاز دارد.

رئیس کمیسسیون اروپا در این ارتباط اضافه کرد: مهم‌ترین ضمانت برای اوکراین، تقویت ایستادهای نظامی این کشور برای جلوگیری از هرگونه اقدام علیه آن است. به نوشته فاینشال تایمز، «ورولا فون در لاین» در ادامه گفت که پایتخت‌های اروپایی در حال کار روی «طرح‌های کاملاً دقیق‌ی» برای استقرار نیروهای نظامی در اوکراین به عنوان بخشی از تضمین‌های امنیتی پس از جنگ هستند که از حمایت کامل توانایی‌های امریکا برخوردار خواهد بود.

■ **پاکستان اخراج اتباع افغانستانی بدون روادید را آغاز کرد**

با اتمام مهلت خروج داوطلبانه یک‌میلیون و ۳۰۰هزار افغانستانی دارای کارت هویت از پاکستان، دولت این کشور اخراج آن دسته از اتباع افغانی بدون روادید یا مجوز رسمی اقامت پاکستان را از امروز آغاز کرد. به گزارش ایرنا از پاییز ۲۰۲۳ تاکنون حدود یک‌میلیون و ۷۰۰هزار تبعه افغانستانی شامل ثبت شده و غیر ثبت شده پس از تصمیم دولت اسلام‌آباد برای بازگرداندن اتباع غیر مجاز، به کشور خود بازگردانده شده‌اند. براساس آخرین تصمیم وزارت کشور پاکستان قرار شد تمامی اتباع افغانستانی دارنده کارت هویت تا ۱۳گوست امسال (۹شهریور ۱۴۰۴) به کشورشان بازگردند و پس از آن اخراج همه اتباعی که هیچ مجوز رسمی اقامت یا روادید پاکستان را نداشته باشند، آغاز شود. شبکه‌های خبری پاکستان روز دوشنبه گزارش دادند که طبق آمار آژانس پناهندگان سازمان ملل حدود یک‌میلیون و ۳۰۰هزار افغانستانی دارای کارت هویت تا ۱۳گوست امسال مجاز به سکونت در پاکستان بودند و پس از این تاریخ هرگونه اقامت این دسته از افراد نیز غیرقانونی محسوب می‌شود.

خبر نگار تسنیم در غزه برنده جایزه بین‌المللی «شهید شیرین ابوعاقله» شد

«آیه جوده»، خبرنگار تسنیم در نوار غزه، در سومین سال برگزاری جایزه شهید «شیرین ابوعاقله برای اعتلای رسانه‌های» این جایزه را به دلیل نمایش درد و رنج‌های ملت فلسطین در نبرد با رژیم اشغالگر صهیونیستی از آن خود کرد. جایزه بین‌المللی «شهید شیرین ابوعاقله» هر ساله از سوی دانشگاه دولتی «هیزیت» رام الله، واقع در کرانه باختری به برترین خبرنگاران و چهره‌های رسانه‌ای اهدا می‌شود. در دومین سال برگزاری این رقابت «هشام زقوت»، خبرنگار شبکه الجزیره موفق شده‌بود جایزه مزبور را به خود اختصاص دهد.

آیه جوده از نخستین ماه‌های آغاز حملات رژیم صهیونیستی به نوار غزه، به‌عنوان خبرنگار تسنیم در این باریکه پوشش رسانه‌ای آخرین اخبار و گزارش‌های میدوئی را با موضوع محاصره، اشغالگری و نسل‌کشی فلسطینیان به‌دست‌نظامیان رژیم صهیونیستی بر عهده داشت. پس از این موفقیت، علیرضا شیروی، مدیر کل رسانه‌های خارجی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در پیامی به مجید قلی‌زاده، مدیر عامل خبرگزاری تسنیم، کسب جایزه سالانه شهید شیرین ابوعاقله توسط خبرنگار تسنیم در غزه را تبریک گفت و نوشت: علت مشکلات مختلف و اغلب مالی کاهش پیدا کرده‌است، ابتکار خبرنگاری تسنیم در استفاده از ظرفیت خبرنگاران حرفه‌ای محلی آن‌هم در یکی از نقاط بسیار مهم دنیا، قابل تقدیر و ستایش است. «مرتیضی کاراموزیان»، رئیس سازمان بسیج رسانه هم در پیام تبریک خود نوشت: کسب جایزه معتبر شهید شیرین ابوعاقله توسط سرکار خاتم آیه جوده، خبرنگار خبرگزاری تسنیم در نوار غزه، نشان از تعهد حرفه‌ای، شجاعت میدانی و رسالت‌مداری رسانه‌ای در عرصه بین‌المللی دارد. این افتخار، جلوه‌ای از توانمندی رسانه‌های انقلابی در بازتاب صدای مظلومان و مقابله با جریان تحریف و سانسور رسانه‌های سلطه‌گر است. رئیس سازمان بسیج رسانه در ادامه ضمن قدردانی از تلاش‌های مجموعه خبرگزاری تسنیم، تأکید کرده‌است: این موفقیت ارزشمند، نقطه عطفی در مسیر تثبیت مرجعیت رسانه‌ای ایران و تقویت جایگاه رسانه‌های جبهه مقاومت در افشای جنایات رژیم صهیونیستی محسوب می‌شود. همچنین «مارن الزیدی»، مشاور نخست‌وزیر عراق در پیامی به مدیرعامل خبرگزاری تسنیم درخشش خبرنگار این خبرگزاری در غزه را تبریک گفت و نوشت: شک‌بکنیروی انسانی مهم‌ترین عامل در پیروزی و موفقیت در هر زمینه‌ای است. خبرگزاری تسنیم با غلبه بر تمام چالش‌ها و موانع توانسته است خود را در بین رسانه‌های مطرح منطقه‌ای و بین‌المللی تثبیت و جایگاه والایی کسب کند.

پدرام پاک‌آیین، نماینده مدیران رسانه‌ها در هیئت نظارت بر مطبوعات هم در پیامی کسب جایزه سالانه شهید شیرین ابوعاقله‌از سوی خبرنگار تسنیم در غزه را تبریک گفت و نوشت: دریافت جایزه سالانه شهید شیرین ابوعاقله از سوی سرکار خاتم آیه جوده، خبرنگار متعهد و مبتکر خبرگزاری تسنیم، جلوه‌ای از اقتدار رسانه‌ای کشور را در کانون توجه جهان قرار داد.

«صبر کنتمانی» سخنگوی پیشین وزارت خارجه نیز در پیام تبریک خود نوشت است: اهتمام شایسته خبرگزاری وزین تسنیم در پوشش تحولات مهم‌انگیز اما پر حساسه غزه و کسب جایزه سالانه خبرنگار فداکار آن خبرگزاری در این حوزه خطیر خبری را به مدیران و خبرنگاران و پرسنل بر تلاش، متعهد و خدمت‌آور تبریک گفته و برایشان دوام عزت و توفیق روزافزون مسئلت می‌کنم. «ایمان شمسایی»، رئیس مرکز ارتباطات، رسانه و امور فرهنگی مجلس شورای اسلامی نیز در پیام تبریک خود به مدیرعامل تسنیم نوشت: به یقین دریافت این جایزه از سوی بانوی رسانه‌ای فعال در محور مقاومت که از نخستین روزهای آغاز حملات رژیم صهیونیستی با حضور در نوار غزه و منطقه بحران و نبرده، به‌عنوان خبرنگار تسنیم مشغول ثبت و انعکاس آخرین اخبار و گزارش‌ها با موضوع محاصره، اشغالگری و نسل‌کشی فلسطینیان به‌دست نظامیان رژیم صهیونیستی بوده، بیانگر تلاش مجاهدانه ایشان در انتقال پیام حقیقت از قلب میدان پایداری مظلومانه مردم بی‌دفاع بوده‌است. این بانوی شجاع توانست ثابت کند خبرنگاری تنها یک شغل و حرفه نیست و می‌تواند جلوه‌ای از یک پیام انسانی و مبارزه‌ای جانانه در بازگویی و رویانگری از فجایع رژیم جنایت‌کار صهیونیستی باشد. «ایمنجانی» مدیر مسئول فرهیختگان هم در پیامی نوشت: از آنجایی که در روزهای حساس و بافرآوانی بالای تمدد خبری و نیز لزوم روایت حرفه‌ای اخبار مهم‌تر بیش از پیش احساس می‌شود، لاجرم به دلایل مختلف رسانه‌های ایرانی نقش کمرنگی در این جنگ برابر دارند، بنابراین ابتکار خبرگزاری تسنیم در بهر‌مندی از ظرفیت خبرنگاران حرفه‌ای هم ستودنی است.

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیر مسئول: محمدجواد اخوان
سر‌دبیر: غلامرضا صادقیان
آدرس: تهران، خیابان بهیقی
کوچه شهید اکبر زجاجی (چهارم‌دهم غربی)، پلاک ۱۲
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۵۴۵۴۸۸
روابط عمومی: ۰۲۰-۸۸۵۲۳۰۶۰
فکس: ۸۸۴۹۸۴۶۶
توزیع: مؤسسه نشرگستر امروز نوین ۸۸۷۲۰۰۹۲
چاپ: همشهری
Public@JavanOnline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۷۳۹۰ | سه‌شنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۴ | ۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۷ | اذان ظهر: ۱۲:۰۴ | غروب آفتاب: ۱۸:۳۰ | اذان مغرب: ۱۸:۴۹ | شمس‌به‌شعر: ۲۳:۲۱ | اذان صبح فردا: ۴:۱۰ | طلوع آفتاب فردا: ۵:۳۸

داور هجدهمین دوره جشنواره ملی موسیقی جوان:

جشنواره موسیقی جوان بستری برای شکوفایی استعدادهاست

گلابه داشت و گفت بودجه و امکاناتی برای تولید آثار در اختیارشان نیست. در نهایت، با هزینه شخصی خودشان آثارشان را تولید کردند و خوشبختانه همان آثار در جشنواره‌های دیگر ارائه شد و موفق به کسب رتبه‌های برتر هم شد، اما ضروری است حمایت از هنرمندان جوان تنها به برگزاری جشنواره محدود نشود.

این داور جشنواره در باره سطح کیفی آثار اظهار داشت: به‌عنوان داور و استاد، شاهد رشد مداوم توانمندی‌های اجرایی شرکت‌کنندگان بوده‌ام. امروز حتی نوجوانانی با سن کم توانایی‌هایی شگفت‌انگیز دارند که این نتیجه سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های آموزشی است. اگرچه سال‌ها در این بخش خلأهایی وجود داشت، اما امروز توجهات بیشتری به حوزه آموزش فرهنگ و هنر معطوف شده‌است. آموزش موسیقی اکنون بر اساس استانداردهای روز، توانایی‌های ذهنی، حسی و شنیداری را ارتقا داده‌است. این روند مدیون پلتفرم‌های ارتباطی است که هر چند زمانی توسط نسل‌های قدیمی نادیده گرفته می‌شد، اما امروز به بستری برای رشد و پیوند با آموزش‌های دانشگاهی در سراسر جهان تبدیل شده‌اند. وی ادامه داد: در گروه سنی الف، کودکان و نوجوانان پیشرفت چشمگیری داشته‌اند و همین موضوع دآوری را بسیار دشوار کرده‌است. سربازی همچنین به تجربه‌ای شخصی اشاره کرد و گفت: با یکی از برگزیدگان جشنواره سال گذشته ارتباط داشتم. او ابتدا از ناامیدی خود گفت، اما زمانی که خبر برگزیده شدنش را شنید، بسیار خوشحال شد و انگیزه تازه‌ای برای ادامه فعالیت در حوزه آثار کلاسیک پیدا کرد. حوزه‌ای که کمتر مورد حمایت است اما همچنان جریان دارد. وی با تأکید بر ضرورت حمایت از برگزیدگان جشنواره افزود: این نقد به ما وارد است که برگزار کنندگان باید برای باغفل شدن هنر جوانان فکری اساسی کنند. سال گذشته یکی از برگزیدگان شاخص جشنواره از نبود حمایت

■ **مرتضی فاطمی نیا**

جشنواره ملی موسیقی جوان فرصتی مغتنم برای کشف استعداد‌های موسیقایی در کشورمان است. پویا سربازی، داور هجدهمین جشنواره ملی موسیقی جوان، این رویداد را مهم‌ترین بستر استعداد‌یابی نسل تازه در موسیقی ایران می‌داند.

پویا سربازی، داور هجدهمین دوره جشنواره ملی موسیقی جوان با بیان اینکه جشنواره موسیقی جوان تنها جشنواره تخصصی موسیقی کشور است و نقش تعیین‌کننده‌ای در کشف و معرفی استعدادها داشته‌است، گفت: اساس جشنواره فجر نیز بر پایه همین جشنواره شکل گرفته و موفقیت‌های آن نشان می‌دهد که در حوزه استعدادیابی فوق‌العاده عمل کرده‌است. جشنواره صرفاً وظیفه حمایت از برگزیدگان را ندارد، بلکه استعدادیابی می‌کند. وی با بیان اینکه بسیاری از علاقه‌مندان و جوانان امروز در پلتفرم‌های جدید فعالیت می‌کنند، ادامه داد: شاید این فعالیت‌ها در نگاه نسل‌های گذشته جدی به نظر نمی‌آمد، اما وقتی می‌بینیم برخی از همین افراد پیش‌تر در جشنواره موسیقی جوان حضور داشته و مقام کسب کرده‌اند، تجربه جشنواره به دستمایه‌ای برای انگیزه و پیشرفت آنان تبدیل شده‌است. سربازی همچنین به تجربه‌ای شخصی اشاره کرد و گفت: با یکی از برگزیدگان جشنواره سال گذشته ارتباط داشتم. او ابتدا از ناامیدی خود گفت، اما زمانی که خبر برگزیده شدنش را شنید، بسیار خوشحال شد و انگیزه تازه‌ای برای ادامه فعالیت در حوزه آثار کلاسیک پیدا کرد. حوزه‌ای که کمتر مورد حمایت است اما همچنان جریان دارد. وی با تأکید بر ضرورت حمایت از برگزیدگان جشنواره افزود: این نقد به ما وارد است که برگزار کنندگان باید برای باغفل شدن هنر جوانان فکری اساسی کنند. سال گذشته یکی از برگزیدگان شاخص جشنواره از نبود حمایت

امام باقر علیه‌السلام:

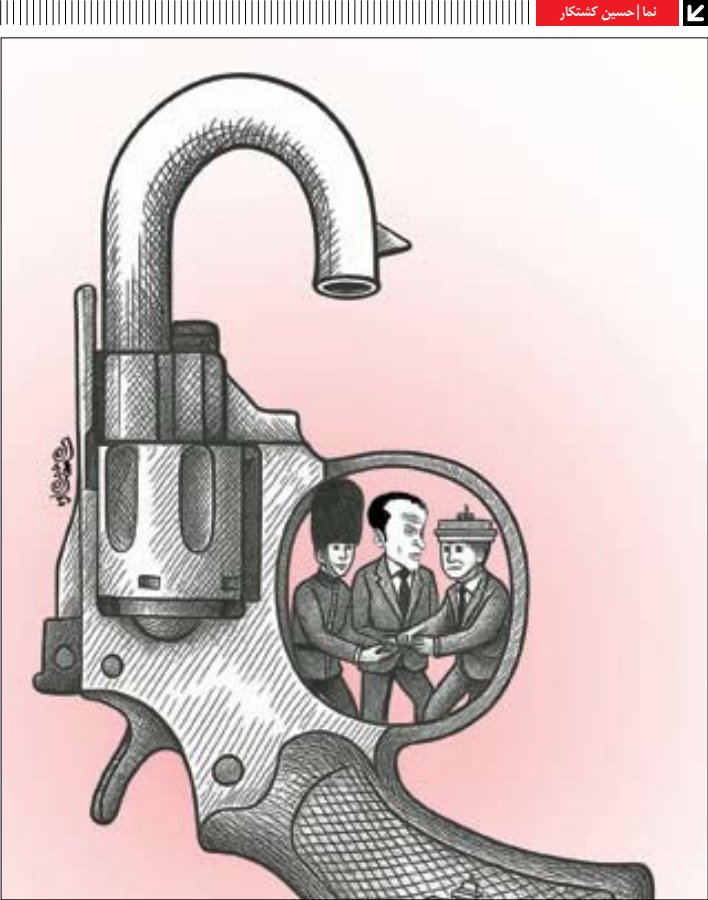
زنهار از افکندن کار امروز

به فردا؛ زیرا این کار درایی

است که مردمان در آن

غرق و نابود می‌شوند.

بحار الأنوار

تهیه‌کننده مجموعه تلویزیونی «مدهوش»:

تلاش کرده‌ایم ابزارهای هوش مصنوعی را ناظر به کاربردهای روزمره به نوجوانان آموزش دهیم

قابل فهم‌تر باشد و هم اقتضائات خاص مخاطب نوجوان بهتر رعایت شود. در عین حال حس اعتماد و انگیزه در مخاطب نوجوان تقویت شود. نکته مهم دیگر، نحوه تعامل نوجوان در زیستگاه هوش مصنوعی است که تلاش شده با بیان چالش‌ها در کنار مزیت‌های این فناوری به آن بپردازیم.

■ **ویژه معلمان**

ونکی همچنین از طراحی سه قسمت ویژه برای معلمان خبر داد و گفت: معلمان خلاق و باانگیزه، دانش‌آموزان را توانمند تربیت می‌کنند، ما در سه قسمت از فصل دوم با حضور معلمان خلاق، ابزارهای هوش مصنوعی مورد نیاز معلمان برای آمادسازی کلاس و جذاب‌سازی آموزش را ارائه می‌دهیم. به عبارتی فصل دوم مدهوش، یک بسته کامل برای ایجاد یک روند جذاب یادگیری و پادهدی است، علاوه بر اینکه به چند موضوع اضافی در حوزه علاقه‌مندی‌های مخاطبان (مانند سفر و آشپزی) هم می‌پردازد. استفاده از هوش مصنوعی در تولید یکس از بخش‌های نوا ارائه «مدهوش»، بهره‌گیری مستقیم از ابزارهای هوش مصنوعی در فرایند تولید است. به گفته ونکی از تیتسر از آغاز و پایان گرفته تا طراحی گرافیک، معرفی میهمانان، خلق کاراکتر میهمان‌ها و حتی طراحی دکور، همه با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی ساخته شده است. می‌خواستم خود برنامه هم به نوعی بهترین عملی کاربردهای این فناوری باشد. تهیه‌کننده «مدهوش» تأکید کرد: این فصل تنها آغاز راه است؛ در فصل دوم به نگاه مسئله‌محور به نیازها و دغدغه‌های نوجوان پرداخته‌ام. امیدوارم در فصل‌های بعدی، قدم‌به‌قدم به موضوعات عمیق‌تر و تخصصی‌تر وارد شویم تا نوجوان کشورمان مجهزتر و آماده‌تر در مسیر آینده‌ای پرامید گام بردارد.

تاریخ جامع حضور امریکا در خاورمیانه منتشر شد

۲۰۰۷ میلادی در امریکایه چاپ رسیده به‌سرعت در زمره فهرست پرفروش‌های «نیویورک تایمز» - که به‌رسته‌ترین و معتبرترین فهرست پرفروش کتاب‌ها در ایالات‌متحده امریکااست- قرار گرفت. مسئله حضور ایالات‌متحده امریکا در منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا درازایی به‌طول حدوداً دو قرن و نیم داشته و به‌ابتدای شکل‌گیری این دولت بازمی‌گردد. هرچند برخی منابع پژوهشی با تمرکز بر مسائل سیاسی، حضور امریکا را در این منطقه به پس از به‌نامگذاری آن به‌عنوان «خاورمیانه» از سوی الفرد هامان محدود کرده و کمتر به تحولات قرون هجدهم و نوزدهم می‌پردازند، اما کتاب حاضر - که از جمله جامع‌ترین منابع پژوهشی و تاریخی حضور امریکا در این منطقه است- با توسیع دایره نفوذ از سیاست به دین و فرهنگ، موضوع حضور امریکایی‌ها در منطقه را از ابتدای استقلال این کشور بی‌چوبی کرده‌است. نویسنده کتاب علاوه‌بر آنکه دارای رویکرد پژوهشی و تاریخ‌نگاری است، دستی در داستان‌نویسی نیز دارد، از این‌رو در نگارش این اثر سعی کرده تا حدی تاریخ و رویدادها را داستانی روایت کند. عنوان کتاب که تا حدی خاص است نیز معنادار است. قدرت در این عبارت به قدرت نظامی، دیپلماتیک و مالی ایالات‌متحده برای پیگیری منافع خود در خاورمیانه اشاره دارد. ایمان، به تعبیر اوزن، به «تأثیر دین بر شکل‌گیری نگرش‌ها و سیاست‌های امریکایی‌ها در قبال خاورمیانه» و خیال به تصویری که امریکایی‌ها از خاورمیانه در ذهن خودشان داده‌اند، اشاره دارد. روزنامه‌نگار و مدرس دانشگاه انجام گرفته است که تألیف و مطالعات منطقه‌ای و علاقه‌مندان به فهم ریشه‌های تاریخی تحولات سیاسی و بین‌المللی مفیداست. علاقه‌مندان جهت مطالعه نسخه‌های چاپی و الکترونیک این کتاب می‌توانند به کتاب‌فروشی‌ها یا کتابهای عرضه کتب دیجیتال مراجعه کنند.

ترجمه فارسی کتاب «قدرت، ایمان و خیال» که به موضوع تاریخ ۲۵۰ ساله مداخلات امریکا در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا می‌پردازد، وارد بازار نشر شد. کتاب «قدرت، ایمان و خیال» امریکا در خاورمیانه: ۱۷۷۶ تا امروز» به قلم مایکل بورنستاین اوزن (Michael Oren) تاریخ‌نگار، دیپلمات، سیاستمدار صهیونیست متولد امریکا و سفیر اسبق رژیم صهیونیستی در ایالات‌متحده امریکا، از جمله جامع‌ترین منابع پژوهشی و تاریخی حضور امریکا در این منطقه است. نشر به پهلوی امریکایی «فوروارد»، اوزن را به‌عنوان یکی از پنج تأثیرگذارترین یهودیان امریکایی و روزنامه صهیونیستی «ورشلیم‌پست» وی را به‌عنوان یکی از بانفوذترین یهودیان جهان معرفی کرده‌است. ترجمه فارسی این اثر توسط دکتر محمدجواد اخوان، روزنامه‌نگار و مدرس دانشگاه انجام گرفته است که تألیف و ترجمه آثار مختلفی در حوزه سیاسی، تاریخی و فرهنگی را در کارنامه خود دارد. این اثر از سوی انتشارات پهنش‌مند در ۷۶۲ صفحه به زور طبع آراسته شده‌است. کتاب «قدرت، ایمان و خیال» امریکا در خاورمیانه: ۱۷۷۶ تا به امروز» که نسخه زبان اصلی آن در سال

می‌کنیم. وی اظهار داشت: ما در این کنسرت از هیچ چیز دریغ نمی‌کنم، در این چهار، پنج سال جرئت نکردم کنسرتی بگذارم، به‌خاطر همین مسائل بازار سیاه و مشکلاتی وجود دارد. منتها جلوی اینها را نمی‌توان گرفت تا متقاضی نباشد، بازار سیاه هم نمی‌شود. ما همه تلاشمان را در کنسرت قبل کردیم که مشکلی نباشد، اما بازار سیاه همیشه پیش می‌آید.

وی یادآور شد: من فکر می‌کنم به اندازه ۱۰ کنسرت برای این کنسرت سخت خواهد بود. در ظاهر کار راحتی است، اما امیدوارم که حداقل ۸۰۰۹۰ درصد کار انظور که می‌خواهیم پیش برود. قطعات همواره به‌همه‌نایب به‌مجدد جشنواره زیادی شاید ۵ تا ۶ میلیارد بشود و از آنجایی که ارکستر من همه جور همراه است، اما من می‌خواهم دستمزدشان همیشه پرداخت شود و نمی‌خواهم هیچ‌وقت سه‌خاطر من دستمزد بگیرند، کما اینکه رفقایم با جان و دل کار می‌کنند، من دستمزد نمی‌گیرم و هر آنچه برای مخارج و امکانات دریافت می‌کنیم، برای اجرا خرج و هزینه

خاطره خوبی برای مردم رقم بخورد. همه فکرمان به شروع خوب است و تنها چارچوب ما حفظ سلامت و نظم مردم خواهد بود تا آسیبی نبینند. او در پایان توضیح داد: کلیت قطعات از اجراهای اخیرمان انتخاب شده که آنها را تمرین کرده‌ایم. زمان زیادی نیست که از قطعی شدن این کنسرت مطمئن شده‌ایم و اولین جلسه‌مان تنها دو شب پیش بر گزار شد.

چارچوبی باشد. حتی اگر مجبور نباشیم روی صحنه و سن برویم، می‌توانیم در دل جمعیت اجرا داشته باشیم. اسپیکرها و اسکرین‌هایی هم برای نمایش بهتر پیش‌بینی شده است. شجریان با اشاره به نگرانی‌ها درباره جمعیت حاضر در این کنسرت گفت: تصور دقیقی از میزان جمعیت نداریم، اما امیدواریم تمهیدات کافی باشد تا

همایون شجریان از نخستین اجرای خیابانی خود پس از سال‌ها خبر داد و اعلام کرد این کنسرت بدون محدودیت چارچوب‌های مرسوم در میدان آزادی تهران برگزار می‌شود. همایون شجریان در ابتدای سخنانش گفت: دلمان برای این جمع تنگ شده بود. این جلسه به دلیل کنسرت خیابانی است که پس از سال‌ها مجوزش داده شد و اکنون می‌تواند عملی شود. نکته مهم این است که احتیاطاً این اجراها توسط هنرمندان دیگر هم ادامه خواهد داشت. شجریان اعلام کرد محل برگزاری این کنسرت میدان آزادی خواهد بود و زمان آن جمعه، ۱۷ شهریورماه ساعت ۱۰ شب است. او گفت: قطعاتی با نام ایران دیار عاشقان و مرغ مسجر در این برنامه اجرا خواهد شد. این خواننده موسیقی سنتی تأکید کرد: اجرای من یک کتب است، اما پس از آن ادامه کار توسط دیگر هنرمندان من خواهد بود. این یک دیکته ناتواشته است؛ ما تازه می‌فهمیم چه سازوکاری باید داشته باشیم، قرار است بدون هیچ منع و